

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

İlham

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzəldir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 022 (6222) 5 fevral 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Müdafiə Nazirliyi: Partlayış nəticəsində hərbi qulluqçumuz həlak olub

Fevralın 4-də gündorta saatlarında Ağdam rayonu ərazisində partlayış baş verib. Bu barədə AZƏRTAC-a Müdafiə Nazirliyindən məlumat verilib. Hadisə nəticəsində əsgər Zeynalov Qubad İslam oğlu...

Bax 4

Şuşadakı İsa bulağına yeni avtomobil yolu çəkiləcək

İşğaldan azad edilən Şuşa şəhərindəki İsa bulağına yeni yol çəkiləcək. Bu barədə SİA-ya Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin Mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Nəcəfli deyib. O bildirib ki, həmin yol uzunluğu təxminən 101 kilometr olan Füzuli - Şuşa avtomobil yolunun tikinti layihəsinin...

Bax 6

Sarkisyan Rusiya səfiri ilə görüşdü: nələr müzakirə olunub?

Bax 7

Ermənistanın keçmiş prezidenti Serj Sarkisyan atəşkəs rejiminin qorunması və Dağlıq Qarabağdakı humanitar problemlərin həlli istiqamətində davamlı səylərə görə Rusiya tərəfinə təşəkkür edib. "İki sahil" erməni mediasına istinadla xəbər verir ki, Ermənistanın üçüncü...

Ermənistanın keçmiş prezidenti Serj Sarkisyan atəşkəs rejiminin qorunması və Dağlıq Qarabağdakı humanitar problemlərin həlli istiqamətində davamlı səylərə görə Rusiya tərəfinə təşəkkür edib. "İki sahil" erməni mediasına istinadla xəbər verir ki, Ermənistanın üçüncü...

Son üç gündə Ermənistandan Rusiyaya 4000 şəxs miqrasiya edib

Rusiyanın Ermənistan vətəndaşlarına qapılarını yenidən açması kütləvi miqrasiyaya səbəb olmaqdadır. SİA erməni KİV-lərinə istinadən xəbər verir ki, təkcə son 3 gündə Ermənistandan Rusiyaya 3900-4000 nəfər insan miqrasiya edib. Bu haqda yerevan...

Bax 4

Moskva-Bakı reysləri ilə Azərbaycana hansı vətəndaşlar gələ bilər?

"Azərbaycan Hava Yolları" QSC-nin (AZAL) xarici ölkələrdən Bakıya yerinə yetirdiyi xüsusi reyslərə Azərbaycan vətəndaşları ilə yanaşı, buraxılan şəxslər açıqlanıb. SİA AZAL-a istinadən xəbər verir ki, həmin şəxslər aşağıdakılardır...

Bax 9

Avropa Birliyi: COVID-19 sosial-iqtisadi mühitə ağır zərbələr endirir

Bax 13

Su problemi: əsl səbəbləri və çıxış yolları

Bax 15

"Yuventus"dən Ronaldoya yeni təklif

Bax 16

İlham Əliyev: “Azad edilmiş torpaqlarda minatəmizləmə işləri birinci dərəcəli vəzifədir”

Prezident İlham Əliyev Vüqar Süleymanovu Minatəmizləmə Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri vəzifəsinə təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 4-də Vüqar Süleymanovu Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri vəzifəsinə təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı qəbulda çıxış edib. Prezident İlham Əliyevin çıxışı

-Siz Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri vəzifəsinə təyin edirsiniz. Sizə böyük etimad göstərilir. Azad edilmiş torpaqların minalardan təmizlənməsi işi birinci dərəcəli vəzifədir. Bu işlər elə aparılmalıdır ki, işlər başa çatandan sonra hər hansı bir bədbəxt hadisə baş verməsin.

Azad edilmiş torpaqlarda son günlərdə və müharibədən sonra əfsuslar olsun ki, bədbəxt hadisələr baş verir. Mən Azərbaycan vətəndaşlarına müraciət etmək istəyirəm, onlardan xahiş edirəm ki, azad olunmuş torpaqlara icazəsiz, qanunsuz getməsinlər. Mən insanların bu addımlarını bir tərəfdən başa düşürəm, onlar uzun illər vətən həsrəti ilə yaşamışlar, hər bir keçmiş məcburi köçkün tezliklə öz doğma torpağına, doğma kəndinə qayıtmaq istəyir, ancaq xahiş edirəm ki, gözləsinlər. Bir qədər gözləsinlər ki, minalardan təmizləmə işləri başa çatsın. Çünki bu, böyük təhlükədir, həm piyadalara, həm avtomobillərə böyük təhlükədir. Müharibədən sonra bir neçə belə bədbəxt hadisə baş verib, insanlar həlak olub, yaralanıb. Eyni zamanda, postlarda dayanan əməkdaşlar da nəzarət işlərini daha ciddi təşkil etməlidirlər ki, azad edilmiş torpaqlara qanunsuz, icazəsiz gedişə son qoyulsun.

Bu bədbəxt hadisələr bir daha onu göstərir ki, mənfur düşmən işğaldan sonra nəinki bütün binalarımızı, bütün tarixi abidələrimizi dağıdıb, eyni zamanda, hər tərəfi minalayıb. Təkcə təmas xəttinə yaxın olan əraziləri yox, şəhərləri, yolları, önəmli strateji yüksəklikləri minalayıb və bizdə mina sahələrinin xəritələri yoxdur. Ona görə, bizim istehkamçıların üzərinə çox böyük vəzifə düşür. Onlar bu vəzifəni elə icra etməlidirlər ki, azad olunmuş torpaqları tamamilə minalardan təmizləyə bilsinlər.

Azad edilmiş torpaqlarda minatəmizləmə işləri birinci dərəcəli vəzifədir. Bu vəzifə icra olunmadan hər hansı bir inkişafdan söhbət gedə bilməz. Hətta hazırda yolların, dəmir yolunun çəkilişi ilə bağlı işləri də biz ancaq istehkamçılar o əraziləri minalardan təmizləyəndən sonra görə bilirik. Odur ki, orada istənilən fəallıq, istənilən inkişaf minalardan təmizləmə işindən asılıdır. Ona görə, biz həm sürəti artırmalıyıq, eyni zamanda, minalardan təmizləmə işi elə aparılmalıdır ki, yenə də deyirəm, o işlər başa çatandan sonra hər hansı bir təhlükə olmasın.

Agentliyin qarşısında böyük vəzifələr durur. İlk növbədə, işin düzgün təşkil edilməsi məsələsinə diqqət yetirməlisiniz. Təşkilatlanma işi düzgün həll edilməlidir. Yaradılan yeni agentlik dövlət agentliyidir. Əlbəttə ki, ilk növbədə, peşəkar kadrlar seçilib agentliyin işinə cəlb edilməlidir. Təbii ki, keçmiş ANAMA qurumunun kadrlarından istifadə edilməlidir, eyni zamanda, agentliyin say tərkibi də müəyyən olunmalıdır. Çünki azad edilmiş torpaqlarda işləri sürətlə, keyfiyyətlə qurmaq və aparmaq üçün əlbəttə ki, agentliyin daha da böyük işçi qüvvəsi olmalıdır.

Yeni texnikanın alınması, əlbəttə ki, növbədə duran əsas vəzifələrdən biridir. Son illərdə bu sahədə texnoloji inkişaf özünü qabarıq şəkildə büruzə verir. İndi elə maşınlar,

Azad edilmiş torpaqlarda son günlərdə və müharibədən sonra əfsuslar olsun ki, bədbəxt hadisələr baş verir. Mən Azərbaycan vətəndaşlarına müraciət etmək istəyirəm, onlardan xahiş edirəm ki, azad olunmuş torpaqlara icazəsiz, qanunsuz getməsinlər”

mexanizmlər, texnika var ki, işi həm sürətləndirir, həm də keyfiyyətlə aparmağa imkan verir. Ona görə, baxın, dünyanın aparıcı istehsalçıları olan şirkətlərin ən müasir texnikası ölkəmizə gətirilməlidir. Çünki işin keyfiyyəti və sürəti bundan asılı olacaq. Bizim keçmiş köçkünlərimiz 30 il vətən həsrəti ilə yaşayıblar. Ona görə minatəmizləmə işləri elə aparılmalıdır ki, biz qısa müddət ərzində bərpa işlərinə start verə bilək və beləliklə, vətəndaşlar inşaat işləri başa çatandan sonra öz torpaqlarına qayıda bilsinlər.

Mən ardicılıqla bağlı öz fikirlərimi dəfələrlə demişəm, bir daha demək istəyirəm ki, birinci dərəcəli vəzifə minalardan təmizləmə işləridir. Sonra ziyanın qiymətləndirilməsi, ondan sonra artıq bərpa işləri aparılacaqdır.

Azad edilmiş torpaqlarda minalardan başqa, partlamamış sursatlar da kifayət qədər çoxdur, bu da təbiidir. Çünki müharibə dövründə gedən döyüşlər təbii ki, azad edilmiş torpaqlarda partlamamış sursatların çoxluğuna səbəb olmuşdur. Odur ki, əraziləri bu sursatlardan təmizləmək də böyük zəhmət tələb edən məsələdir. Siz bu sahədə təcrübəli beynəlxalq mütəxəssisləri cəlb edərək işçilər üçün həm ölkə daxilində təlim kursları keçirməlisiniz, həm də xaricdə qısamüddətli kurslar təşkil olunmalıdır ki, bizim mütəxəssislər, istehkamçılar özləri-özlərini qoruya bilsinlər, eyni zamanda, burada ən qabaqcıl təcrübə tətbiq edilsin.

Peyk görüntülərindən səmərəli istifadə etməliyik. Peyk görüntüləri bizə əlavə imkanlar yaradır, həm müharibə dövründə, həm də müharibədən sonra təbii ki, bərpa işlərində. Biz ermənilər tərəfindən qırılmış

meşələrin həcmi məhz peyklərdən müəyyən edə bilmişik və indi yerlərdə bunu təsdiq edirik. Meşələrimizin 54 min hektarı Ermənistan rəhbərliyi tərəfindən qırılıb, talan edilib və satılıb. Peyk görüntüləri, eyni zamanda, minalarla daha çox çirklənmiş yerləri də təsbit edir. Ona görə bu imkanlardan da səmərəli istifadə etməliyik.

Mən müharibə başa çatandan sonra Müdafiə Nazirliyinə göstəriş vermişdim ki, əlavə istehkamçı taborlar yaradılsın və onlar yaradılsın. Azad edilmiş torpaqlarda minalardan təmizləmə işi ilə bağlı mənə müntəzəm olaraq məlumat verilir və bu günə qədər işin təqribən 80-90 faizini Müdafiə Nazirliyinin istehkamçıları görüblər. Amma sizin rəhbərlik edəcəyiniz agentlik bundan sonra işin əsas hissəsini öz üzərinə götürməlidir. Əlbəttə, Müdafiə Nazirliyinin istehkamçıları bundan sonra da çalışacaqlar. Çünki işin həcmi kifayət qədər böyükdür. Ancaq Minatəmizləmə Agentliyinin elə imkanı olmalıdır ki, bu agentlik ümumi işimizə böyük töhfə versin. Çünki əvvəlki agentliyin texniki təchizatı çox aşağı səviyyədə idi, say tərkibi aşağı səviyyədə idi. Əgər biz bu işi onların öhdəsinə buraxsaydıq, bilinmir neçə il lazım olacaqdı. Bizim vaxtımız yoxdur. Biz keçmiş köçkünləri tezliklə öz doğma torpaqlarına qaytarmalıyıq. Ancaq hər kəs bilməlidir ki, birinci dərəcəli məsələ minalardan təmizləmədir.

Ardı Səh. 3

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev A.T.Həsənovun 1-ci dərəcəli “Vətənə xidmətə görə” ordeni ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Trend-in məlumatına görə, sərəncamla Azərbaycan Respublikasında dövlət qulluğunda səmərəli fəaliyyətinə görə Altay Tofiq oğlu Həsənov 1-ci dərəcəli “Vətənə xidmətə görə” ordeni ilə təltif edilib.

Prezident İlham Əliyev R.T.Hacıyevin Qarabağ Dırçalış Fondunun İdarə Heyətinin sədri təyin edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Trend xəbər verir ki, Sərəncamla Rəhman Tofiq oğlu Hacıyev Qarabağ Dırçalış Fondunun İdarə Heyətinin sədri təyin edilir.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2003-cü il 4 avqust tarixli 911 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “İnzibati və yardımçı vəzifələrin Təsnifat Topplusu”nda dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev “Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəlikləri haqqında Əsasnamə”nin təsdiq edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad olunmuş ərazilərində müvəqqəti xüsusi idarəetmənin təşkili haqqında” 2020-ci il 29 oktyabr tarixli 1170 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə haqqında Fərman imzalayıb.

İlham Əliyev: “Azad edilmiş torpaqlarda minatəmizləmə işləri birinci dərəcəli vəzifədir”

Prezident İlham Əliyev Vüqar Süleymanovu Minatəmizləmə Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri vəzifəsinə təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda qəbul edib

Əvvəli Səh. 2

Dəyən ziyanın qiymətləndirilməsi, infrastruktur layihələrinin icrası, evlərin tikilməsi, iş yerlərinin yaradılması - əgər bu işlər görülməsə, insanlar gedib o torpaqlarda necə yaşaya bilərlər? Gərək ev-əşiyi, şəraiti, suyu, elektriki, yolu, məktəbi, xəstəxanası olsun. Bu, böyük, genişmiqyaslı bir işdir. Mənfur düşmən işğal edilmiş və azad olunmuş torpaqlarda hər şeyi dağıdıb. Hətta son günlərə qədər yaşadıkları evləri də çıxarkən məhv edib, yandıraraq, ağacları qıraraq, xüsusilə Kəlbəcər və Laçın rayonlarında. Ağacların bir hissəsini yük maşınlarına doldurub Ermənistanla satmağa aparıb. Qalan ağacları, sadəcə olaraq, qıraraq, bizə qalmasını. Özləri tikmədikləri, - azərbaycanlıların yaşadıkları evləri ki, onları zəbt etmişdilər, - yandırılar, dam örtüklərini, pəncərə çərçivələrini, sanitariya qovşaqlarını çıxarıb aparırlar. Bu biabırçı kadrılar xarici mediada da kifayət qədər işıqlandırılmışdır. Görün, onlar nələri özləri ilə aparırlar?! Sanitariya qovşaqlarını. Mənfur xuntanın özünə ofis yaratdığı Şuşa şəhərinin keçmiş raykom binasında kondisionerləri, radiatorları bu qaçaqçaqda çıxarırlar. Çünki biz bilirdik ki, onlar oradan necə qaçırırlar. Bəlkə də qaçışda rekord nəticələr göstərmişlər. Amma bu qaçaqçaqda da bellərinə yəqin ki, radiator, kondisioner bağlayıb Ermənistanla qaçırırlar. Yəni, bizim bütün infrastrukturumuz, binalar yerlə-yeksan edilib. Ona görə hər kəs başa düşməlidir ki, bu işin miqyası nə qədər böyükdür və Azərbaycan bu bərpa işlərinə təkbaşına start verib. Biz heç kimdən yardım gözləmədən buna start vermişik və bütün işlər plan üzrə gedir. Ona görə, siz Müdafiə Nazirliyi ilə sıx əməkdaşlıq etməlisiniz, onlarla görüşəcək işlərin cədvəlini birgə tutmalısınız, hansı sahələr daha əvvəl təmizlənməlidir, yeni, burada da metodologiya var, dünya metodologiyası var, peyk təsvirləri var.

Bildiyiniz kimi, Ermənistan minalanmış sahələrin xəritələrini bizə verməyib, ona görə burada peyk təsvirləri önəmli rol oynaya bilər. Eyni zamanda, mən hesab edirəm ki, biz özəl şirkətləri bu işlərə cəlb etməliyik. Mən artıq göstəriş vermişəm, indi xarici şirkətlərlə danışıqlar gedir. Hesab edirəm ki,

Azad edilmiş torpaqlarda minatəmizləmə işləri birinci dərəcəli vəzifədir. Bu vəzifə icra olunmadan hər hansı bir inkişafdan söhbət gedə bilməz”

onları cəlb etmək işimizi yüngülləşdirmək üçün önəmli addım olacaqdır. Hesab edirəm ki, bununla paralel olaraq, yerli şirkətlər də yarana bilər. Çünki bizdə bu vaxta qədər belə təcrübə olmamışdır. Ancaq işin həcmi nəzərə alaraq, mən hesab edirəm ki, özəl şirkətlər yarana bilər, Azərbaycanın biznes dairələri burada öz sözünü deyə bilər və beləliklə, biz bu işləri daha qısa müddət ərzində görə bilərik. Əlbəttə ki, bu özəl şirkətlər müvafiq texnika ilə təmin edilməlidir. Eyni zamanda, Minatəmizləmə Agentliyi onlara sertifikatlar da verməlidir, onlar akkreditasiyadan keçməlidir. Həmçinin xarici şirkətlərlə birgə müəssisələr də yaradıla bilər. Ona görə, siz agentliyin rəhbəri kimi bu işlərə də fikir verin.

Biz Azərbaycanda minatəmizləmə əməliyyatları üzrə milli standartlar hazırlamalıyıq. Yəni, bu, Azərbaycan standartları olmalıdır, əlbəttə ki, dünya praktikasına da baxmaq lazımdır. Hesab edirəm ki, bizim azad edilmiş ərazilərdə olan bu minalanmanın həcmi bəlkə də dünya miqyasında ən böyük dərəcələrdən biridir. Təmizləmə işləri də, əlbəttə ki, ardıcılıqla aparılmalıdır. Burada da prioritetlər düzgün müəyyən edilməlidir. Siz bu prioritetləri də Operativ Qərargahla mütləq razılaşırdır. Çünki bu prioritetlər bizim bərpa işlərimizlə də uzlaşmalıdır. İlk növbədə, misal üçün, infrastruktur obyektləri - indi yollar çəkilir, mütləq o sahədə minatəmizləmə işləri aparılmalıdır, hava limanı tikilir, orada da indi bu işlər aparılır, elektrik xətləri çəkilir, yol boyunca bu işlər görülməlidir.

Yaşayış məntəqələrinə gəldikdə, biz, ilk növbədə, şəhərləri bərpa etməliyik. Ona görə, bütün şəhərlərin əraziləri birinci növbədə minalardan təmizlənməlidir. Bununla paralel olaraq, yaxın gələcəkdə bəzi kəndlərdə bərpa işlərinə start veriləcək və mən artıq bunu

bildirmişəm. Biz indi “ağıllı kənd” konsepsiyasını da hazırlayıq. Bu konsepsiya demək olar ki, hazırdır, mənə məruzə edildi, mən bunu təsdiqlədim. “Ağıllı kənd” birinci pilot layihəsi icra ediləcəkdir. Məhz o yerlər də düzgün təsbit edilməlidir. Əkin sahələri və əkin sahələrinə gedən yollar təmizlənməlidir. Bu da prioritetlər sırasındadır. Çünki mənfur düşmən bizim torpağımızı da vəhşicəsinə istismar edib. Azad olunmuş torpaqlarda təcürə taxıl altında 90 min hektar sahədən mənfur düşmən qanunsuz istifadə edib və qanunsuz varlanıb. Vaxt itirməmək üçün mənim göstərişimlə bütün güclər artıq səfərbər edilib və müharibə başa çatandan sonra mən dərhal bu işlərə start verdim. Deyə bilərim ki, payızlıq əkin də aparılmışdır. Baxın, müharibə noyabrın 10-da dayandı və biz dekabr ayından payız əkininə başlamışıq. Mənə gündəlik məlumat verilir, 7 min hektarda artıq payız əkinini aparılıb. Yəni, bu, yenə də bizim gücümüzü göstərir. Onu göstərir ki, biz bir dəqiqə də, bir gün də gözləmək istəmirik. Biz bu torpaqlara qayıtmaq istəyirik və keçmiş köçkünlər, əlbəttə ki, bu arzularla 30 il yaşayıblar. Onların hissələrini başa düşmək olar. Amma, eyni zamanda, onların və onlarla birlikdə olanların təhlükəsizliyi birinci dərəcəli məsələdir. Bu yaxınlarda üç nəfər minaya düşüb, bir nəfər həlak olub. Yəni, o işin təşəbbüskarı var. Təşəbbüsü irəli sürən adam özü də xəsarət alıb, yanında olanlar da. Ona görə, bu, çox ciddi məsuliyyətdir. Ona görə, indi yazlıq əkin üçün sahələrin müəyyənləşdirilməsi prosesi də gedir, torpaqlar müəyyən edilib və o əkin sahələrinə gedən yollar da mütləq prioritetlər sırasında olmalıdır.

İnkişaf etmiş ölkələrdə istehsalçılar indi robotlardan geniş istifadə edirlər, biz də bundan istifadə etməliyik. Bir sözlə, ən müasir texnologiyalar, ən son model texnika

Azərbaycana gətirilməlidir. Biz güclü bir qurum yaratmalıyıq, ilk növbədə, onun başlıca vəzifəsi əraziləri minalardan təmizləmək olmalıdır. Bizim Dövlət Minatəmizləmə Agentliyimiz ölkə daxilində bütün işləri başa çatdırdandan sonra bu təcrübədən istifadə edərək, xarici ölkələrdə də fəaliyyət göstərə, podratçı kimi işləyə bilər. Beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də bizim bu agentliyin xidmətindən istifadə oluna bilər. Bax, strategiyani belə qurun. Yəni, bu, agentliyin gələcək fəaliyyəti üçün uzunmüddətli strategiya olmalıdır. Ancaq qısamüddətli və ortamüddətli strategiya torpaqların minalardan təmizlənməsidir ki, bərpa işləri başlansın və vətəndaşlar tezliklə öz doğma torpaqlarına qayıda bilsinlər.

Minatəmizləmə Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Vüqar Süleymanov:

-Çox sağ olun, möhtərəm cənab Prezident. Sürətlə inkişaf edən Azərbaycanımız bu gün zəfər çalmış ölkədir. Bu, sözsüz ki, Sizin həm Prezident, həm də Ali Baş Komandan kimi gərgin əməyinizin parlaq nəticəsidir. Bu gün ölkəmiz əsasən lazımi səviyyədə təməndən qoyulan inkişaf strategiyasını uğurla davam etdirərək yeni hədəflərə doğru irəliləyir. Qarabağa böyük qayıdış bu hədəflərdən biridir. Bu hədəflərə nail olmaq üçün, Siz qeyd etdiyiniz kimi, mina təhlükələrindən qurtulmaq birinci dərəcəli vəzifələrə aiddir.

Hörmətli cənab Prezident, Sizi əmin etmək istəyirəm ki, agentlik bütün imkanlarını səfərbər edəcək və qarşımıza qoyulmuş vəzifələrə, hədəflərə nail olacaqdır.

Azad edilmiş ərazilərdə minatəmizləmə işləri tapşırıqınıza əsasən lazımi səviyyədə, beynəlxalq standartlara uyğun və keyfiyyətlə yerinə yetiriləcəkdir. Mən qürur duyuram ki, belə bir məsuliyyətli işin təşkilində iştirak edəcəyəm və bu etimadınıza görə Sizə minnətdarlığımı bildirirəm. Çox sağ olun.

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə şanlı Ordumuz 44 gün ərzində ölkəmizin ərazi bütövlüyünü bərpa etdi. Əzəli və əbədi torpaqlarımız düşmən işğalından azad edildikdən sonra qarşıda duran əsas məqsədlərdən biri də bərpa-quruculuq işlərinin həyata keçirilməsi və vətəndaşlarımızın öz torpaqlarına geri qayıtmasıdır.

Dövlətimizin başçısı həmişə çıxışlarında bildirir ki, işğaldan azad edilmiş ərazilər təkə ölkəmizin yox, eyni zamanda, dünyanın cənnət guşələrindən birinə çevriləcək. Artıq bu sahədə işlərə start verilib və ilkin mərhələdə yolların, hava limanının tikintisi işləri sürətlə davam edir. Bunu "İki sahil"ə açıqlamasında Milli Məclis sədrinin müavini Adil Əliyev deyib.

Ərazilərin minalardan təmizlənməsinin, Ermənistanın ölkəmizə uzun illər ərzində vurduğu maddi və mənəvi ziyanın hesablanması diqqət mərkəzində olduğunu qeyd edən Adil Əliyev bildirir: "Hazırda Ermənistanın ölkəmizə vurduğu zərərin hesablanması məqsədilə mütəxəssislərin iştirakı ilə komissiyalar fəaliyyət göstərir. Ermənistanın vurduğu ziyan sözlə ifadə edilə bilməyəcək qədər böyükdür. Davam edən hesablamalar nəticəsində alacağımız rəqəmlərin çox böyük olacağı şübhəsizdir. Çünki Ermənistan ərazilərimizi yalnız işğal etməyib, orada mümkün olan bütün özbaşınalığı, vandalizmi həyata keçirib. Əra-

Hər kəs öz məsuliyyətini başa düşməlidir

Adil Əliyev: Qarşıda bizi daha ciddi işlər gözləyir, bu səbəbdən də hər kəs öz məsuliyyətini başa düşməlidir

zədə salamat binaların qalmaması, bütün infrastrukturun dağıdılması, tarixi, mədəni abidələrin məhv edilməsi nəticəsində ölkəmizə külli miqdarda ziyan vurulub.

Hazırlanan hesabatlar Ermənistanın vurduğu zərərin qarşılığında ödənilməli olan təminatın məbləğinin müəyyənləşdirilməsi üçün əsas təşkil edəcək. Minatəmizləmə əməliyyatları başa çatdıqdan, habelə vurulan ziyanın məbləği müəyyən edildikdən sonra ərazidə quruculuq işləri daha da geniş vüsət alacaq.

Hazırda isə mühüm məsələlərdən biri işğaldan azad olunmuş ərazilərdə yeni idarəetmə modelinin qurulması, habelə həmin torpaqlarda aparılan bütün işlərin sistemləşdirilməsi və növbəti mərhələdə oraya böyük qayıdışın təmin olunmasıdır. Məlum olduğu kimi, hazırda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasında

işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda aparılan işlərlə bağlı Qərar-gah yaradılıb.

Qərarların əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri işğaldan azad edilmiş ərazilərlə bağlı irəli sürülmüş təşəbbüslərin qiymətləndirilməsi, eyni zamanda, bölgənin gözəl guşəyə çevrilməsi istiqamətində planlı işlərin aparılmasıdır.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə yeni idarəetmə sistemi qurulur, dövlətimizin başçısının xüsusi nümayəndələri ərazilərə təhkim olunur və orada baş verən bütün hadisələr onların nəzarəti altındadır.

Belə ki, ilkin olaraq Şuşa şəhərinə xüsusi nümayəndə təyin edildi. Bundan əvvəl isə Şuşa dövlətimizin başçısı tərəfindən ölkəmizin mədəniyyət paytaxtı elan olunub. Bununla yanaşı, Şuşa şəhərinin Türk və İslam dünyalarının paytaxtı elan edilməsi istiqamətində ciddi iş aparılır. Şuşanın mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi ilə yanaşı, aparılan abadlıq-quruculuq işləri, habelə işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin sakinlərinin oraya geri qaytarılması prioritet məsələlərdəndir.

Təəssüflə qeyd etməliyik ki, belə bir məqamda bezi məmurların irəli sürdüyü təkliflər olduqca absurd səslənir. Bəzən məmurların təkliflərinin əsasında dövlət

mənafeyindən daha çox, şəxsi mənafə dayanır, bu cür münasibət isə qəbul edilməzdir.

Eyni zamanda, bezi məmurların onlara edilən müraciətlərə yanaşma tərzləri olduqca qəbul edilməzdir. Belə ki, vəzifəli şəxslərə edilən müraciətlər zamanı onlar hər hansı bir problemin həlli üçün yalnız onlara fərdi qaydada müraciət etdikdən sonra məsələnin həllinin mümkün olacağını bildirirlər. Əfsuslar olsun ki, bəzən hər hansı bir məsələnin həlli üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanının rəhbərliyi ilə əlaqə saxlamaq müşkül məsələyə çevrilir. Belə olduqda isə sadə vətəndaşların həmin məmurların qəbuluna düşməsi, problemlərinin həll edilməsi demək olar mümkün deyil.

Dövlətimizin başçısı öz çıxışlarında dəfələrlə deyib ki, hər bir məmur ona göstərilən etimadı doğrultmalıdır. Göstərilən etimadı doğrultmayanların, qanunsuz əməllər törədənlərin ilkin mərhələdə vəzifələrini, bezi hallarda isə azadlıqlarını itirmələrinin dəfələrlə şahidi olmuşuq. Bu gün vəzifənin və ya səlahiyyətin həcmindən asılı olmayaraq, əsas amalımız Azərbaycan Prezidentinin formalaşdığı siyasi iradəyə uyğun olaraq dövlətə, dövlətçiliyə, vətəndaşlarımızımıza xidmətdir. Əgər əsas hədəf budursa, hansı səbəbdən bezi mə-

murlar əlçatan olmaqdan imtina edir, görüşlərdən, telefon zənglərdən qaçır və sonda vətəndaşların problemləri daha da dərinləşir.

Bezi hallarda vətəndaşların müraciətləri təmin olunmadığı üçün daha yuxarı qurumlara müraciətlər edilir, vətəndaşın məmurun qəbuluna düşməsi isə indiki məqamda mümkün deyil. Başadüşüləndir ki, indi pandemiya və hazırkı məqamda qəbul mümkün deyil, amma ən azından müraciətlərə baxılaraq onların qanunvericiliyin tələblərinə uyğun həlli mümkünür. Lakin bezi məmurlar sanki özlərini bütün cəmiyyətdən təcrid ediblər. Belə hallar heç xoşagələndir deyil və cəmiyyətdə olan xoş əhval-ruhiyyənin, mehribançılığın, inamın əleyhinə yönələn yolverilməz hərəkətlərdir.

Ümid edirik ki, Prezident İlham Əliyevin Şuşanın məmurlar paytaxtı yox, mədəniyyət paytaxtı elan edildiyi barədə fikirləri hamı üçün dərs olacaq. Çünki bu gün hər kəs torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsinin cəmiyyətdə yaratdığı xoş ovqatın daimi olması istiqamətində əlindən gələni etməlidir. Axı qarşıda bizi daha böyük işlər gözləyir. Bunların içərisində ən mühümü isə işğaldan azad olunmuş ərazilərimizin dirçəldilməsi və oraya böyük qayıdışın təmin edilməsidir.

Son üç gündə Ermənistandan Rusiyaya 4000 şəxs miqrasiya edib

Ermənilər bu kimi xəbərlərin yayılmasından təlaşlanırlar

Rusiyanın Ermənistan vətəndaşlarına qapılarını yenidən açması kütləvi miqrasiyaya səbəb olmaqdadır. SİA erməni KİV-lərinə istinadən xəbər verir ki, təkə son 3 gündə Ermənistandan Rusiyaya 3900-4000 nəfər insan miqrasiya edib. Bu haqda yerevan.today yazır. Bildirilir ki, bunun qarşılığında Rusiyadan Ermənistan 3400 nəfər adam səfər etsə də, onlardan yalnız 1263 nəfəri Ermənistan vətəndaşlarıdır və onların geri dönmə səbəbləri ölkədəki mal-mülklərini satıb, yenidən Rusiyaya dönmək məqsədini daşıyır.

Bu arada ermənilərin mediaport teleqram kanalı yazır ki, Rusiya Federasiyasına getmək istəyən vətəndaşlar səhər saatlarından Qeqarkunik vilayətinin pasport masası şöbələrinə toplaşsınlar. Eyni vəziyyət digər vilayət strukturlarında da yaşanmaqdadır.

"Heç bir dəfə görmüsünüz ki, Azərbaycan teleqram kanalları özlərini bu qədər rüsvayçı aparsınlar?"

Diqqət çəkən və maraq doğuran məqamlardan biri də ermənilərin sosial şəbəkələrdə bu kimi məlumatlar ətrafında çoxsaylı müzakirələrin aparması, habelə onların da Ermənistanı tərk etmək niyyətində olmaları barədə yazılanlardır. Bu reallıqdan təlaşlanan erməni teleqram kanallarından biri hiddətlənərək yazır: "Xain teleqram kanalları növbələrin şəkil və videolarını çəkir və bildirirlər ki, bu insanlar ölkədən getmək istəyənlərdir. Hətta bu belədirsə, onda bunu nəyə görə dərc edirsiniz? Elə bir ölkə yoxdur ki, oradakı teleqram kanalları dövlətə qarşı işləsin!!! Əgər siz Paşinyana qarşısınızsa, bu zaman onun özü və siyasəti haqqında yazın. Hansı cəhənnəmə görə siz məlumatları dərhal rus dilinə tərcümə edib, sonra da işıqlandırırırsınız? Heç bir dəfə görmüsünüz ki, Azərbaycan teleqram kanalları özlərini bu qədər rüsvayçı aparsınlar? Onlar heç vaxt daxili siyasətlərini ictimailəşdirmirlər, bu da onların uğurlarıdır... siz isə əlinizə kiçik imkan düşən kimi yarışa girib, kimin daha tez bənzər materialları tərcümə edib işıqlandırmışa çalışırırsınız", erməni teleqram səhifələrinin birində yazılıb.

Rövşən RƏSULOVA

Müdafiə Nazirliyi: Partlayış nəticəsində hərbi qulluqçumuz həlak olub

Fevralın 4-də günorta saatlarında Ağdam rayonu ərazisində partlayış baş verib. Bu barədə AZƏRTAC-a Müdafiə Nazirliyindən məlumat verilib. Hadisə nəticəsində əsgər Zeynalov Qubad İslam oğlu həlak olub.

Digər iki hərbi qulluqçumuz Babayev Nemət Novruz oğlu və Məlikməmmədov Balaqardaş Mübariz oğlu müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alıblar. Hazırda yaralılar həkim nəzarətindədir, həyatları üçün təhlükə yoxdur. Hadisə ilə bağlı cinayət işi açılıb, araşdırma aparılır. Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi həlak olan hərbi qulluqçunun yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

"Caucasus Review" nəşrində Ermənistanın Azərbaycan qarşısında hüquqi məsuliyyəti barədə məlumat dərc edilib

Amaniyada çıxan "Caucasus Review" nəşrində Azərbaycan hökuməti tərəfindən Strasburqdakı Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinə Ermənistan qarşı iddia qaldırılması barədə məlumat dərc edilib. Məqalədə göstərilir ki, iddia ərizəsində Ermənistan Azərbaycan torpaqlarını işğal etdiyi illər ərzində sonuncuya ciddi maddi ziyan vurmaqda ittiham edilir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, nəşrin yaydığı məlumata görə, fevralın 1-də Ermənistan Azərbaycana qarşı cavab iddiası qaldırılıb, lakin həmin iddiada hər hansı əsaslı ittiham göstərilir. Azərbaycanın iddiasından fərqli olaraq, Ermənistanın bütün ittihamları əsassızdır, çünki Azərbaycan Ermənistanın ərazisini birçə gün belə işğal etməyib.

Lakin şübhə etmirik ki, AİHM kimin təcavüzkar və işğalçı, kimin isə təcavüz qurbanı olması məsələsini araşdıracaq, xüsusən ona görə ki, bu məhkəmənin əlində "Çıraqov və başqaları Ermənistan qarşı" işi ilə bağlı presedent var. Həmin iş üzrə verdikdə əsasən, Ermənistan Azərbaycan ərazisini işğal etmiş dövlət hesab edilib. Azərbaycan Ermənistanı hərbi cinayətlər törətdikdə ittiham edir və işğal illəri ərzində Azərbaycana vurulmuş ziyana görə kompensasiya tələb edir.

Pensiya və müavinətlərin maliyyələşdirilməsinin büdcədən asılılığı azalıb

"Əmək bazarında şəffaflaşma nəticəsində məcburi dövlət sosial sığorta ödənişləri üzrə daxili mənbələr artıb və Əmək və Əhalinin Sosial Mü-

dafəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun (DSMF) büdcə asılılığı azalıb". "İki sahil" xəbər verir ki, bunu iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov bildirib. Nazir qeyd edib ki, əgər 2017-ci ildə büdcədən maliyyələşmənin xüsusi çəkisi 38,1 faiz idisə, 2020-ci ildə bu göstərici 25 faizdən azdır.

Dostluq, sülh, tərəfdaşlıq və mədəni müxtəliflik məsələlərinə töhfələrini verən Azərbaycan dünyada yüksək imicə malik olan ölkədir. Qarşılıqlı etimad, yüksək səviyyəli əməkdaşlıq əsasında qurulan beynəlxalq əlaqələr müasir dövrümüzdə daha da möhkəmlənir. Demokratik tərəqqi yolunu seçmiş Azərbaycan özünün qonşusu olan və olmayan dövlətlərlə müxtəlif sahələrdə həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli əsasda qarşılıqlı faydalı münasibətlərini inkişaf etdirir. Bu sırada İtaliya ölkəmiz üçün ən mühüm tərəfdaşlardan biridir.

İkitərəfli münasibətlər mükəmməl hüquqi bazaya malikdir. Son illərdə ölkələrimiz arasında bütün istiqamətlərdə, o cümlədən, siyasi-iqtisadi, ticarət, qanunvericilik, mədəniyyət, elm-təhsil sahələrində nailiyyətlər əldə olunub. Ölkə başçıların qarşılıqlı rəsmi səfərləri mövcud münasibətlərin inkişafını daha da yüksəltdi. Səfərlər çərçivəsində bir çox razılaşmalar və strateji tərəfdaşlıq haqqında mühüm sənədlər imzalanıb.

“...BİZ İTALYAN XALQININ BİZİMLƏ HƏMRƏY OLDUĞUNUN ŞAHİDİ OLDUQ”

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 3-də İtaliyanın “Maire Tecnimont Group” şirkətinin sədri Fabrizio Di Amatonun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini videofomatda qəbul edərkən İtaliya və

Azərbaycan arasında münasibətlərin uğurla inkişaf etdiyini bildirdi: “Bir il bundan əvvəl mənim ölkənizə dövlət səfərim bunu bir daha göstərdi və mən bizim rəhbər şəxslərlə, biznes icması ilə görüşlərimizi və müzakirələrimizi xatırlayıram. Biz həmişə sözüümüzü tuturuq və razılaşdırdığımız hamısını icra edirik. Həmçinin keçən il tariximizdə yaşanan çətin vaxtlarda biz İtalyan xalqının bizimlə həmrəy olduğunun şahidi olduq. Biz İtaliya mediasının bu məsələyə obyektiv yanaşmasının şahidi olduq və onu da gördük ki, imzaladığımız və vurğuladığımız məsələləri reallığa çevirdik. Çünki İtaliya və Azərbaycan strateji tərəfdaşlardır. Strateji tərəfdaşlıq haqqında sənəd imzalanıb və reallıq da bizim strateji tərəfdaş olduğumuzu göstərir”.

Əlbəttə ki, Azərbaycanla İtaliya arasında əlaqələrin inkişafına böyük təkan verən məqamların mövcudluğunu şərtləndirən xeyli sayda nümunələr var. Cənab Prezidentin vurğuladığı kimi, keçən il tariximizdə yaşanan çətin vaxtlarda biz İtalyan xalqının bizimlə həmrəy olduğunun şahidi olduq. Müharibədən sonra Azərbaycana səfər edən ilk Avropa nümayəndə heyəti oldu. Qonaqlar ölkəmizə səfərləri çərçivəsində Azərbaycanın Gəncə və Ağdam şəhərlərinə səfər edib, onlar Ermənistan tərəfindən törədilən hərbi cinayətlərlə yaxından tanış olmuşdular.

Erməni vəhşiliyi, vandallığı bu gün işğaldan azad olunan bölgələrə səfər edən hər kəsi təəccübləndirdiyi kimi İtalyanları da təəccübləndirib. “Qafqazın Xirosiması” adlanan Ağdamda yeganə salamat bina şəhər

İlham Əliyev: “İtalyan şirkətləri bizim ərazilərimizin bərpası ilə bağlı layihələrdə çox fəal olacaqlar”

məscididir. Bu müqəddəs məkanda da ermənilər ondan donuz tövləsi kimi istifadə ediblər. Bütün bunlara baxmayaraq Azərbaycanın bütün bölgələri abadlaşacaqdır.

“AZƏRBAYCAN AZAD EDİLMİŞ ƏRAZİLERDƏ HƏYATI BƏRPA ETMƏK ÜÇÜN ZƏRURİ OLAN BÜTÜN TƏDBİRLƏRİ GÖRƏCƏK”

Artıq Azərbaycanın qarşısında yeni yollar açılır, yeni, qaynar bir dövr başlayır. Bildiyimiz kimi, işğaldan azad olunan bölgələrdə artıq infrastruktur layihələr həyata keçirilir. Cənab Prezidentin qeyd etdiyi kimi, indi tariximizin yeni səhifəsidir: “Azərbaycan azad edilmiş ərazilərdə həyatı bərpa etmək üçün zəruri olan bütün tədbirləri görəcəkdir. Bu, asan olmayacaq, çünki hər şey məhv edilib və işğaldan azad olunmuş əraziləri ziyyət etməkdə biz hər şeyin dağıldığını müşahidə edə bilərik. Bütün binalar, zavodlar, tarixi abidələr, sosial infrastruktur yerlə-yeksan edilib. Beləliklə, biz hər şeyi sıfırdan etməli olacağıq. Buna görə də, əlbəttə, fəaliyyətimizin bu istiqaməti üzrə bizə yaxşı tərəfdaşlar lazım olacaq”. Dövlət başçısı onu da bildirdi ki, İtalyan şirkətləri bizim ərazilərimizin bərpası ilə bağlı layihələrdə çox fəal olacaqlar: “Sizə deyə bilərəm ki, artıq bərpa işləri və tikinti işləri ilə bağlı bir neçə İtalyan şirkəti dəvət olunub. Əminəm ki, onların sa-

ya daha da artacaq. Çünki mən artıq dəfələrlə çıxışlarımda demişəm və bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, biz yalnız dost ölkələrdən olan şirkətləri dəvət edəcəyik. Yaxşı ingilis deyimi var: yaxşı dost dar gündə tanınar. Bu çətin anda siz dostlarınızın həqiqətən kimin olduğunu anlayırsınız. Bu, çox vacib və dəyərli bir məsələdir”.

BAKIDA İTALIYA-AZƏRBAYCAN UNIVERSİTETİ TƏSİS EDİLƏCƏK

Qeyd edək ki, İtaliya Azərbaycanın birinci ticarət və ixracat tərəfdaşdır və Azərbaycanda yüzə qədər İtaliya şirkəti fəaliyyət göstərir. Onlar müxtəlif sahələrdə həm özəl sektorla, həm dövlət qurumları ilə əməkdaşlıq edir, xidmət, ticarət, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı, şərabçılıq və digər sahələrdə çox

uğurlu iş birliyi yaradılıb. İki ölkənin gəncləri arasında da çox gözəl münasibətlər formalaşmış, universitetlər və digər mədəniyyət mərkəzlərinin əlaqələri getdikcə dərinləşir. Görüləcək işlər kifayət qədərdir. Bakıda İtaliya-Azərbaycan Universiteti təsis ediləcək. Dövlət başçısı diqqətə çatdırıb ki, biz artıq yer ayırmışıq: “Artıq universitetin yaradılması ilə bağlı məsələ üzərində işlər başlayıb. Bu məsələ, həmçinin hökumət səviyyəsində razılaşdırılmışdır. Ümid edirəm ki, gərgin çalışsaq bu il biz bu işə başlaya bilərik. Çünki bu, bizim dostluğumuzun yaxşı göstəricisi olacaq və eyni zamanda, biz bu müəssisələri, bu sənaye sahələrini idarə edə bilək deyərək bizim iqtisadiyyatın gələcək üçün tələb etdiyi ixtisaslar üzrə gənc azərbaycanlıların hazırlanması və təlim keçməsi məsələsində də çox önəmlidir. Bu, həmçinin ölkələrimiz arasında sıx dostluq əlaqələrinin güclənməsinə də kömək edəcək”.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Şəhid ailələrinə, qazilərə dövlət qayğısı davamlı olaraq artır

Azərbaycanda şəhid ailələrinə, eləcə də Qarabağ qazilərinə diqqət, qayğı bütövlükdə sosial siyasətin prioritet istiqamətlərindən biridir. Artıq şəhid ailələrinin, eləcə də Qarabağ qazilərinin sosial təminatının daha da gücləndirilməsi ilə bağlı Prezident İlham Əliyev tərəfindən müvafiq Fərman və sərəncamlar imzalanıb, aidiyyəti qurumlara tapşırıqlar verilib və bu istiqamətdə fəaliyyətlər daha da genişləndirilir.

Hazırda şəhid ailələrinin sosial təminatının gücləndirilməsi ilə bağlı 20 proqram dövlət tərəfindən dəstəklənir və maliyyələşdirilir. Eləcə də Qarabağ qazilərinin sosial təminatının gücləndirilməsi ilə bağlı 12 proqram həyata keçirilir. Nəticə etibarilə bu, ondan xəbər verir ki, həm şəhid ailələrinin, həm də Qarabağ qazilərinin sosial təminatının gücləndirilməsi ilə bağlı çoxlu sayda Dövlət proqramları mövcuddur. Eyni zamanda, həmin ailələrə verilən müavinətlərin artırılması da mütəmadi olaraq həyata keçirilir.

Məlum olduğu kimi, yanvarın 25-də Prezident İlham Əliyev ölkəmizin ərazi bütövlüyünün, müstəqilliyinin və konstitusiyaya quruluşunun müdafiəsi ilə əlaqədar illiyyəti müəyyən edilmiş şəxslərin və şəhid ailələrinin sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb. Belə ki, Sərəncama əsasən, 2021-2025-ci illərdə həmin kateqoriyadan

olan şəxslərin (ailələrin) mərhələli şəkildə mənzillə təminatı həyata keçiriləcək. Bu sənəd bir daha onu təsdiq edir ki, bu məsələ Azərbaycan üçün bütövlükdə ölkəmizdə həyata keçirilən sosial siyasətin əsas istiqamətlərindən biridir.

Dövlət dəstəyi ilə yanaşı, artıq yeni formalaşan "YAŞAT" Fondu da şəhid ailələrinə, eləcə də Qarabağ qazilərinə xüsusi dəstək nümayiş etdirməkdədir. Bütün rayon və şəhərlərimizdə "YAŞAT" Fondunun əməkdaşları İkinci Qarabağ müharibəsində şəhid olmuş vətəndaşlarımızın ailələri ilə görüşüblər. Təbii ki, "YAŞAT" Fondu həmin ailələrə lazımı dəstək göstərir və bu qayğı davamlı olacaqdır.

Eyni zamanda, həm dövlət tərəfindən, yeni dövlət büdcəsindən, həm də büdcədən-kənar mənbələrdən də şəhid ailələrinin və Qarabağ qazilərinin, eləcə də onların ailə üzvlərinin sosial təminatının gücləndirilməsi ilə bağlı işlər davam etdirilir. Bu baxımdan Azərbaycan üçün 2021-ci il və növbəti illərdə də şəhid ailələrinin və Qarabağ qazilərinin ailə üzvlərinin sosial təminatının daha da gücləndirilməsi prioritet olaraq qalacaq. Bu istiqamətdə həm dövlət, həm Heydər Əliyev Fondu, həm də "YAŞAT" Fondu mühüm işlər həyata keçirirlər. Bu isə ondan xəbər verir ki, ölkəmizdə şəhid ailələrinin və Qarabağ qazilərinin sosial təminatının gücləndirilməsi ilə bağlı sistemli və kompleks tədbirlər həyata keçirilir.

David Əkbərov

Vətən müharibəsindən sonra doğulan şəhid övladlarının hesabına 5 000 manat köçürüləcək

"YAŞAT" Fondu Vətən müharibəsindən sonra dünyaya gələn şəhid övladları üçün yeni layihəyə başlayır. Bu barədə Prezident yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyindən məlumat verilib.

Layihə çərçivəsində şəhidlərimizin yeni doğulacaq körpələrinin analarına zəruri xərclərin qarşılınması məqsədilə 1 000 AZN pul müavinəti təqdim olunacaq. Şəhidimizin yeni doğulacaq övladının adına isə bankda depozit hesabı açılacaq və həmin hesaba Fonda edilən ianələr hesabına toplanmış məbləğdən 5 000 manat köçürüləcək. Həmin məbləğin üzərinə mütəmadi olaraq faiz toplanılacaq və həmin şəhid övladı 16 yaşına çatdıqdan sonra toplanan məbləği özü hesabından çıxara biləcək.

Qeyd edək ki, bankla ana arasında bağlanmış müqaviləyə əsasən bəzi zəruri hallarda ana həmin vəsaiti daha tez çıxara biləcək. Həmçinin ana həmin məbləği istənilən valyutaya da dəyişə bilər.

Layihə çərçivəsində 4 fevral tarixində Sumqayıt şəhərində şəhidimiz Eldar Abdullayev övladı Ahunun, Gəncə şəhərində isə şəhidimiz Elvin Mustafayev övladı Elvinanın zəruri xərcləri üçün Fond tərəfindən 1 000 AZN anaya təqdim olunub və dünyaya yeni göz açan körpələrin adına 5 000 AZN-lik hesab açılacaq. Allah şəhidlərimizə rəhmət etsin!

Xatırladaq ki, "YAŞAT" Fonduna müraciət prosesini daha da asanlaşdırmaq, mütəmadi hesabatlar təqdim etməklə şəffaflığa nail olmaq məqsədi ilə yashat.gov.az portalı istifadəyə verilib. Fondun hesabatlılığı ilə tanış olmaq üçün keçid: <https://yashat.gov.az/report/tableau>

Həmçinin Fondun 8110 "Çağrı" Mərkəzi fəaliyyət göstərir.

Şuşadakı İsa bulağına yeni avtomobil yolu çəkiləcək

İşğaldan azad edilən Şuşa şəhərindəki İsa bulağına yeni yol çəkiləcək. Bu barədə SİA-ya Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin Mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Nəcəfli deyib. O bildirib ki, həmin yol uzunluğu təxminən 101 kilometr olan Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun tikinti layihəsinin çərçivəsində həyata keçiriləcək:

"Yeni trassa üzrə hazırlanan layihəyə Şuşanın məşhur İsa bulağına qədər əlavə 2 km-lik II texniki dərəcəli yolun inşa edilməsi də daxil edilib. 2 hərəkət zolaqlı olacaq İsa bulağı yolu başlanğıcını yeni Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun təqribən 82-ci km-dən götürəcək və Laçın-Şuşa-Xankəndi avtomobil yolunu uzunluğu 900 metr olan tunel vasitəsi ilə keçməklə inşa ediləcək".

"Əlbəttə ki, İtaliya Avropa Birliyinin ən güclü dövlətlərindən biri olmaqla, Azərbaycanla strateji əməkdaşlığa üstünlük verirsə, bu, bizim üçün əlavə çox böyük bir gücdür, əlavə imkandır. Çünki Avropa Birliyində söz sahibi olaraq İtaliyanın Azərbaycanla bu qədər yaxın olması təbii ki, nəticə etibarilə Avropa Birliyinin də Azərbaycanla yaxınlaşmasına az töhfə verir." Bu sözləri SİA-ya verdiyi açıqlamasında siyasi şərhçi Azər Həsərət deyib.

Siyasi şərhçinin sözlərinə görə, o baxımdan İtaliya ilə bizim münasibətlərimizin dəyərləndirilməsi daha doğru, düzgün olar.

"Ümumiyyətlə, niyə İtaliya Azərbaycanla bu qədər yaxın münasibətlərdədir? Niyə İtaliya Cənubi Qafqazda məhz Azərbaycanı seçib? Niyə bir xristian ölkəsi olaraq, Avropa Birliyinin bir üzvü olaraq, bir Qərbi ölkəsi olaraq İta-

"Azərbaycanın etibarlı tərəfdaş və dost olması ən əsas rolunu oynayır"

liya, məhz Azərbaycanla münasibətlərə bu qədər üstünlük verir? Bu, səbəbsiz deyil.

İtalyanlar xaraktercə, yeni millət olaraq etibarlı dostdurlar, etibarlı tərəfdaşdır və başqalarında da bu cür keyfiyyəti qiymətləndirməyi bacarırlar. Bilirsiniz ki, Azərbaycan bütün dünyada etibarlı tərəfdaş kimi tanınır, qəbul edilir. Yəni, Azərbaycanla tərəfdaşlıq edən istər böyük dövlətlər, kiçik dövlətlər olsun, istərsə də

Transnasion korporasiyalar, şirkətlər, dünyada söz sahibi olan şirkətlər olsun, onlar məhz Azərbaycanla bu keyfiyyətinə görə iş birliyinə üstünlük verirlər. Azərbaycan dövləti sözünün ağasıdır. Eyni zamanda, Azərbaycan dövlətinin Prezidenti Cənab İlham Əliyev bütün dünyada, özəlliklə də dünya liderləri arasında sözünün ağası olan lider olaraq qəbul edilir. Yəni, Cənab İlham Əliyevin şəxsi keyfiyyətləri həm də Azərbaycan dövlətinin keyfiyyətləri və xarakteri deməkdir. Ona görə də, dünyada sözə dəyər verən, etibara və etimada dəyər verən bütün ölkələr, dövlətlər, eyni zamanda, şirkətlər Azərbaycanla iş birliyində maraqlıdırlar

və Azərbaycan dövləti də, əlbəttə ki, bizimlə bərabər tərəfdaşlığa meyil edən hər kəsə öz qapılarını açır.

İtaliya bir dövlətdir, amma bilirsiniz ki, dövlətdən başqa Azərbaycan bir sıra Transnasion şirkətlərə də qapılarını açır. Dünyanın ən aparıcı şirkətləri Azərbaycan Prezidenti ilə görüşmək üçün demək olar ki, bütün mümkün vasitələrdən istifadə edirlər, onunla danışıqlar aparır, təkliflər verir, Azərbaycanda iş qurmaq, yaxud da Azərbaycanda öz şəbəkələrinə qoşmaq üçün çalışırlar. Sözümün canı odur ki, İtaliya və İtalyanların özləri sözünün ağası olan, etibarlı və etimadda qüsurlu olmayan insanlarla, dövlətlərlə iş birliyinə üstünlük verirlər. Ona görə də Azərbaycanla bu qədər yaxın münasibətdədir, ona görə də Azərbaycana bu qədər maraqlıdır, ona görə də İtaliya mediası 44 günlük vətən mühari-

bəsi dövründə Azərbaycanın haqq sesini dünyaya çatdırmaq üçün obyektiv yanaşma sərgilədi. Ona görə də İtaliyanın bir sıra siyasət adamları, siyasi xadimləri Azərbaycan Prezidenti başda olmaqla bizim siyasətlərlə, dövlətimizlə iş birliyinə bu qədər önəm verir. Yəni, demək istədiyim odur ki, İtaliya dövləti məhz bu xüsusiyyətlərinə görə, Azərbaycan Prezidentinin sözünün ağası olması, etibarlı, dost və tərəfdaş olması, eyni zamanda, onun başçıları etdiyi dövlətin də eyni keyfiyyətləri daşması baxımından bizi bu qədər maraqlı göstərib, yaxınlıq edirlər.

Əlbəttə ki, bu, başqa dövlətlər üçün də bir nümunədir. İtaliya tək deyil, bizi maraqlı göstərən, bizimlə tərəfdaşlıq edən və etmək istəyən dövlətlərin sayı dünyada həddən artıq çoxdur. Təbii ki, qeyd etdiyimiz kimi, Azərbaycanın məhz etibarlı tərəfdaş və etibarlı dost olması burada ən əsas rolunu oynayır", deyər Azər Həsərət bildirib.

İnam Hacıyev

Qarabağda saya vurulan ermənilər hara yoxa çıxırlar?

Rauf Nəcəfli: “Əgər erməni Qarabağa avtobusla gəlibsə, yenə də gedib və geri dönübsə - o bir erməni kimi, yoxsa iki erməni kimi hesaba alınır?”

2020-ci il noyabrın 10-da, daha dəqiq desək, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda sentyabrın 27-dən başlanan hərbi əməliyyatların dayandırılmasına dair üçtərəfli atəşkəs razılaşması imzalan zaman bütövlükdə Dağlıq Qarabağ ərazisində cəmi bir neçə yüz erməni sakin qalmışdı. Şəhər və kəndlər boşalmış, ermənilər kütləvi şəkildə oraları tərk edərək qaçmışdılar.

Qeyd edək ki, bunu rəsmi erməni mənbələri də bildirir və Ermənistanın əmək və sosial məsələlər naziri Mesrop Arakelyan da İrəvanda parlament dinləmələri zamanı etdiyi çıxışında sözügedən məsələ barədə danışmış.

Ermənilərlə rusların statistikasını üst-üstə düşür

Onun sözlərinə görə, artıq Dağlıq Qarabağdakı ermənilərin sayı 100 min nəfərdən çoxdur və onların əksəriyyəti geri dönməkdədirlər. Ancaq erməni nazirinin təqdim etdiyi “statistikani” məhz erməni KİV-ləri və müxtəlif sosial şəbəkələrdə çıxış edən ictimai-siyasi adamları təkbiz edirlər. Onlar Dağlıq Qarabağda yaşayan ermənilərin sayı barədə rəqəmlərin elə müharibədən əvvəl də doğru olmadığını göstərməklə yanaşı, rəsmi iddiaların həqiqəti əks etdirmədiyini bilirlər.

SİA xəbər verir ki, sözügedən məsələ ilə bağlı epress.am saytı yazır ki, Arakelyanın təqdim etdiyi statistikasına nədənsə Rusiya tərəfinin statistikasına üst-üstə düşür. Belə ki, Rusiya tərəfinin iddiasına görə, noyabrın 10-dan fevralın 2-nə qədər Qarabağa 51 min 947 nəfər qayıdıb. Bu baxımdan sual yaranır ki, əgər noyabrın 10-da Qarabağda cəmi bir neçə yüz erməni qalmışdısa - hansı ki, Azərbaycan Ordusunun Şuşanı azad etməsinin ardınca Qarabağda yaşayan ermənilər Kəlbəcər yolu ilə kütləvi şəkildə Ermənistan axını edirdilər, onda indiki məqamda onların sayı 100 minə necə çatır, ya da çatdırıla bilər? Və yaxud, Rusiya sülhməramlıları təxminən 60 minə yaxın erməni geri qayıtarıbsa, yerdə qalan 40 min erməni hansı yollarla Dağlıq Qarabağa geri dönüblər? Çünki bildiyimiz kimi, Ermənistandan Dağlıq Qarabağa ancaq Rusiya sülhməramlılarının nəzarət etdiyi Laçın dəhlizi ilə keçmək mümkündür.

SİA xəbər verir ki, sözügedən məsələ ilə bağlı epress.am saytı yazır ki, Arakelyanın təqdim etdiyi statistikasına nədənsə Rusiya tərəfinin statistikasına üst-üstə düşür. Belə ki, Rusiya tərəfinin iddiasına görə, noyabrın 10-dan fevralın 2-nə qədər Qarabağa 51 min 947 nəfər qayıdıb. Bu baxımdan sual yaranır ki, əgər noyabrın 10-da Qarabağda cəmi bir neçə yüz erməni qalmışdısa - hansı ki, Azərbaycan Ordusunun Şuşanı azad etməsinin ardınca Qarabağda yaşayan ermənilər Kəlbəcər yolu ilə kütləvi şəkildə Ermənistan axını edirdilər, onda indiki məqamda onların sayı 100 minə necə çatır, ya da çatdırıla bilər? Və yaxud, Rusiya sülhməramlıları təxminən 60 minə yaxın erməni geri qayıtarıbsa, yerdə qalan 40 min erməni hansı yollarla Dağlıq Qarabağa geri dönüblər? Çünki bildiyimiz kimi, Ermənistandan Dağlıq Qarabağa ancaq Rusiya sülhməramlılarının nəzarət etdiyi Laçın dəhlizi ilə keçmək mümkündür.

Ermənilərin sayı barədə rəqəmlərin şişirdilmiş olduğunu Ermənistanda da dolayısı ilə təsdiq etməli olurlar

Bundan əvvəl isə erməni tərəfi geri qayıdanlar barədə rəqəmlərdə Rusiya tərəfinin təqdim etdiyi statistika ilə həmin uyğunsuzluğu belə izah etmişdilər ki, guya Kəlbəcər Azərbaycanın nəzarətinə qaytarılana qədər Vardenis-Kəlbəcər-Ağdərə yolu ilə geri qayıdanların sayı 40 min nəfərə (?-R.R.) yaxın olub. Halbuki, göstərilən rəqəmə heç Ermənistanda da inanar olmasaydı və maraqlıdır ki, həmin zamandan indiyə qədər geri qayıdanlar barədə ziddiyyətli statistikanı şərh edən də yoxdur.

Arakelyan onu da iddia edib ki, Azərbaycanın nəzarətinə keçən ərazilərdə yaşayanların sayı 40 min nəfərə yaxın olub və onlardan 20 min nəfərə yaxını hazırda Ermənistanda yaşayır. 5 min nəfərə yaxın erməni isə Dağlıq Qarabağa, yəni Rusiya sülhməramlılarının məsuliyyət zonasına daxil olan Azərbaycan ərazilərinə qayıdıb. Bu zaman növbəti bir sual yaranır ki: onda yerdə qalan 15 min erməni haraya yoxa çıxıb? Bu ziddiyyətli məqama da heç bir aydınlıq gətirilməyib. Bu baxımdan, artıq belə bir nəticəyə də gəlmək mümkündür ki, Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində yaşayan ermənilərin sayı barədə rəqəmlərin şişirdilmiş olduğunu Ermənistanda da dolayısı ilə təsdiq etməli olurlar. Hansı ki, Azərbaycanın hesablamalarına görə bu ermənilərin sayı işğalçı qüvvələrin şəxsi heyətini çıxmaqla heç də 60-70 min nəfərdən çox olmayıb.

Bu arada, postsovet məkanının bu gün də məşhur intellektual tele-yarışı kimi tanınan “Çto? Qde? Koqda?” (“Kim? Harada? Nə vaxt?”) klubunun azərbaycanlı üzvü, www.gametv.az prodüser mərkəzinin baş redaktoru Rauf Nəcəfli Qarabağ ermənilərinin İrəvandan geri qayıtarılmaları ilə bağlı kifayət qədər düşündürücü və reallığı əks etdirən ironik sualla çıxış edib.

“Əgər erməni Qarabağa avtobusla gəlibsə, yenə də gedib və geri dönübsə - o bir erməni kimi, yoxsa iki erməni kimi hesaba alınır?”, deyərək Nəcəfli soruşub. Çox yəqin ki, erməni tərəfi bu suala cavab verməyəcək, çünki gerçəkliyi əkdətdirən bu suala cavab vermək düşmənlər tərəfinə ümumiyyətlə sərf etmir.

Rövşən RƏSULOVA

MƏTLƏB

Metlebsalohov@mail.ru

Acgöz məmur üçün məzar daşı

Bir neçə dəfə rüşvətخور məmurlar barədə yazmışam. Yadıma gəlir ki, hər dəfə belə yazılar yazanda bir çoxları “qırmızı cizgini” keçməməyimi, “qaş düzəltdiyim yerdə vurub göz çıxarmamağımı” məsləhət görürdülər. Ən acı tablo elə bu deyildi? Rüşvətخور, cinayət yolu ilə milyonlar mənimsəyən, mənsub olduğu komandaya və dövlətə arxadan balta vuran qudrumuş bəzi məmurların ac-yalvac insanların haqqını yeməsini, törətdikləri pislilikləri görə-görə yenə də onlara qarşı “ehtiyatlı” olmaq kimi gülünc “məsləhətlər” almaq insanı dəhşətə gətirir. Onlar insanların halal haqqına daraşılırlar. Lap gənə qana daraşan kimi. Amma artıq onlara sığal çəkmək kimi cinayətə bərabər “humanistliyə” yer yoxdur bu cəmiyyətdə. Dövlətin və xalqın pulunu yeyənlərə “bacarana can qurban” düşüncəsi ilə yanaşmaq, elə onların cinayətlərinə şərik olmaq kimi bir şeydir. Biz bu düşüncə ilə heç vaxt DÜZƏLƏN deyilik, heç vaxt!

Kimdən çəkinməlisən? İnsanların haqqını, mülkünü yeyib-talayan, qanunları heçə sayan qudrumuşlardanmı? Nə vaxta qədər ki, biz cəmiyyət olaraq iyrenc, rüşvətخور və cinayətخور məmurlardan çəkinmək kimi rəzil düşüncəni beynimizdən silib yerə atmamışıq, bizim işimiz və bizdən sonra gələnlərin işi Allaha qalacaq. Bax əsl peşəkar mətbuatın yeri belə yerdə bərk görünür. Belələri vaxtında ifşa edib cəmiyyətdə rüsvay etmək, törətdikləri cinayətlərə görə dərhal kreslosundan həbsxana çarpayısına sürülmək, belə qudrumuşların kökünü qurutmaq üçün ən ideal yoldur. Amma bu yol çox vaxt qapalı qalır, keçid olmur bu yolda...

Sanki on illərdir cəmiyyətdə belələri ilə “ehtiyatlı davranış” kodeksi yazılmamış “qanun” kimi beyinlərimizdə möhkəm yer edib. Vaxtında rüşvət və cinayət yolu tutan azğın məmurlara qanunla yerini göstərmədikcə, acı sonluq belə olur. Cəmiyyətin qanına samsız belələrinə vaxtında dərs verməyində sonu faciə ilə bitir...

Budur, ölkənin birinci şəxsi, Dövlət Başçısı dilə gəlib bu tip məmurların iyrenc simalarını ictimaiyyət qarşısında açıqlamalı oldu. Gör bunlar hansı həddə çatdırılırlar ki, Prezident bu tipli iyrenc məmurların əsl simasını cəmiyyətə açıqlayır. Üstəlik, ölkə ictimaiyyətini mədəniyyət paytaxtı elan edilmiş gözəl Şuşanı bu tipli qəsbkar məmurlardan qorumağa çağırır. Sitat: “Mən bəzən bu şeyləri demirəm vətəndaşlara ki, onları iyrendirməyim, başışlayın sözümə görə, ifadəmə görə. Amma mənim də artıq səbrim tükənir və deyirəm ki, vətəndaşlar da bilsinlər, bu məmurlar da bilsinlər. Məmurlar öz yerlərini bilsinlər, öz işləri ilə məşğul olsunlar.

Bir də ki, mən Şuşanı mədəniyyət paytaxtı elan etmişəm, məmurlar paytaxtı elan etməmişəm! Ona görə hər kəs otursun yerində, öz işi ilə məşğul olsun, məni də əsəbləşdirməsin.”

Gerçəkdən hazırkı tablo, Dövlət Başçısının qeyd etdiyi kimi, kifayət qədər iyrencdir. Bu insanların tamamı gör nə sərhədsiz həddə çatıb ki, yenidən işğaldan azad edilən, hələ minalarla və demək ki, hər an ölüm riski ilə dolu olan bu torpaqlara sahiblənmək, onları da Azərbaycanın digər səfali ərazilərini zəbt etdikləri kimi əhatəyə alıb özününküləşdirmək üçün ən rəzil yollara belə əl atırlar. Ay kişi, bu torpaqlar qanlı alınanda sən və övladların cəbhənin hansı istiqamətində yer alırdın, harda idin?

Ölkədəki neçə hektarla əraziləri, ən gözəl, səfali meşələri, dəniz kənarı torpaqları sözün əsl mənasında işğal edən bu qəsbkar məmur sürüsü, indi də Şuşaya göz dikib. Cənablar, hanı vicdan? Oğurladığınız dollarları demirəm, içində olmalı olan vicdan harda qaldı? He, haqlısınız, əlbəttə, vicdan deyilən hiss orqanizminizdə və beyin xəttinizdə yer alsaydı, bu həddə çatmazdınız. Özünüzü bu şəkildə rəzil vəziyyətə təslim etməzdiniz. Təsəvvür edirsiniz, müharibənin ən ağır zamanlarında milyonluq ən bahalı maşınları ilə sosial şəbəkələrdə “poz verən” gülümşəyər “idmançı” balalarını oğurladıqları dollarlar kimi yastığın altında, öz qəsrində, xaricdəki villalarında gizlədirlər, indi Azərbaycan esgərinin qanı hesabına azad edilən torpaqlarda öz istirahətləri üçün qəsr-lər tikmək, yay aylarında kef məclisləri qurmaq üçün Şuşaya diş qıcayırlar.

Bunların mədələri ilə küt beyinləri arasındakı rabitə çoxdan itib. İtməyəydi, beyin sistemində bir “DUR” işarəsi qalardı. Amma bunlar doymurlar. Qəsb etdikcə torpaq, hektarla bağlı qəsb edirlər. Elələri var ki, hətta öz ev və bağ saraylarının sayını belə itiriblər. Ay bədbəxt, ay zavallı əzrayıl başının üstünü kəsəndə qəsb etdiyin villalar, yastığın altında və xarici banklarda saxladığın avrolar, dollarlar qəti köməyinə çatmayacaq. Yığıqların elə burda, bu torpaqlarda qalacaq. Hər kəsin haqqını əlindən alıb qarşına yığmaqla əzrayıldan limit almayacağısan. Sən axirət evini düşün. Başqalarının haqqını, əmlakını əlindən alma, zorla qamarlama. Axı o da yaşamaq istəyir, o da insandır. Sən isə, artıq insan deyilsən, sadəcə vəhşisən, vəssalam.

Düşün ki, heç olmasa qəbir daşına baxanlar rəhmət oxumasalar da, nifrətə goruna söyüb keçməsinlər. Onu düşün ki, sənədən sonra övladların sənənin bu dünyadakı əməllərinə görə min müsibət yaşamasınlar, hər addım başı nifrətli kəlmələr və tüpürçək udmasınlar. Amma mənim bu sadaladıqlarım sizin üçün artıq gecdir, çox gec....

Sarkisyan Rusiya səfiri ilə görüşdü: nələr müzakirə olunub?

Ermənistanın keçmiş prezidenti Serj Sarkisyan atəşkəs rejiminin qorunması və Dağlıq Qarabağdakı humanitar problemlərin həlli istiqamətində davamlı səylərə görə Rusiya tərəfinə təşəkkür edib. “İki sahil” erməni mediasına istinadla xəbər verir ki, Ermənistanın üçüncü prezidenti, Respublika Partiyasının lideri Serj Sarkisyan və Dağlıq Qarabağdakı humanitar problemlərin həlli istiqamətində görüş keçirilib. Bildirilir ki, Rusiya tərəfinin istəyi ilə baş tutan görüşdə Dağlıq Qarabağdakı müharibənin nəticələri ilə bağlı geniş müzakirə aparılıb.

Bu haqda ilk məlumatı Respublika Partiyasının sədr müavini Armen Aşotyan “Facebook” səhifəsində yayıb. Qeyd edilib ki, görüş Rusiya tərəfinin təşəbbüsü ilə 3 fev-

ral tarixində baş tutub. Məlumatda Sarkisyanın Rusiya tərəfinə atəşkəs qorunması və Dağlıq Qarabağdakı humanitar problemlərin həlli istiqamətindəki ardıcıl səylərinə görə təşəkkür etdiyi qeyd olunur. Keçmiş prezident, münaqişənin əsas prinsiplər bazasında birdəfəlik həlli istiqamətində Rusiyanın ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr ölkəsi kimi fəaliyyətini davam etdirilməsinin vacibliyini vurğulayıb. Eyni zamanda mövcud vəziyyətin müzakirə edilməsi kontekstində hərbi əsirlərin və ölənlərin cəsədlərinin axtarışı da müzakirə edilib. Maraqlı nüans odur ki, məlumatı görə, səfirin xahişi ilə Sarkisyan daxili siyasi məsələlərə, eyni zamanda bölgədə ortaya çıxan yeni geosiyasi reallıqlara da toxunub. Öz növbəsində, səfir müzakirə olunan məsələlər barəsində Rusiyanın mövqeyini təqdim edib.

Vüqar Rəhimzadə: Böyük Qayıdış milli prioritetlərdə əsas hədəflərdəndir

“Dövrün, zamanın tələblərinə uyğun təkmilləşmə yeni prioritetlərin müəyyənləşdirilməsini, onların icrası ilə bağlı Dövlət proqramlarının, inkişaf strategiyalarının təsdiqlənməsini bir zərurətə çevirir. Cənab İlham Əliyevin Prezident kimi fəaliyyətə başladığı gündən iqtisadi artımın qeyri-neft sektorunun hesabına olmasını qarşıya mühüm vəzifə kimi qoyması Azərbaycanın inkişaf modelinin təkmilləşdirilməsinə yol açdı.

Belə ki, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi siyasətinin uğurla həyata keçirilməsi üçün regionların malik olduğu təbii resurslardan səmərəli istifadəyə böyük ehtiyac yarandı ki, bu da öz növbəsində, regional inkişaf proqramlarının qəbulunu şərtləndirdi. Artıq 2004-cü ildən indiyədək 3 Dövlət Proqramının icrası başa çatıb, dördüncü sənədin icrası davam edir. Təbii ki, yeni-yeni hədəflər müəyyənləşdirildikcə aktual vəzifələr ortaya çıxır ki, bu da Dövlət proqramlarının qəbulu ilə tənzimləni”. Bu fikirləri Yeni Azərbaycan Partiyası Siyasi Şurasının üzvü, “iki sahil” qəzetinin baş redaktoru, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə SİA-ya açıqlamasında bildirdi.

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, bu sənədlərdən əlavə qəbul edilən və icrası istiqamətində mühüm addımlar atılan “Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” inkişaf Konsepsiyası, eyni zamanda, 12 istiqamət üzrə Strateji yol xəritələri Azərbaycanın beynəlxalq maliyyə qurumlarının hesabatlarda liderliyini təmin etməklə yanaşı, eyni zamanda, ölkəmizin yeni iqtisadi və sosial çağırışların müzakirəsi üçün ideal məkan kimi qəbul olunmasında əhəmiyyətli rol oynayır: “Buna əmin olmaq üçün Azərbaycanın son 17 ildə əldə etdiyi sosial-iqtisadi göstəricilərə diqqət yetirmək kifayətdir. Ötən il dünyanı cənginə alan COVID-19 pandemiyası ilə mübarizə ili olmasına baxmayaraq, Azərbaycanda 2020-ci ilin göstəriciləri də o qədər narahatlıq doğuran deyildi. Çünki insanların sağlamlığının təminatı ilə bərabər, iqtisadi islahatların daha da dərinləşdirilməsi, sosial layihələrin icrasının davam etdirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atılmış və müvafiq tədbirlər bu gün də davam etdirilir. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin 19 mart 2020-ci il tarixli Sərəncamına uyğun olaraq 4 sektoru, 20 fəaliyyət sahəsinə əhatə edən 10 sosial dəstək proqramının uğurlu icrası ortaya çıxan çətinliklərin aradan qaldırılmasında mühüm rol oynadı. Sosial dəstək proqramları bir daha təsdiqlədi ki, COVID-19-un yaratdığı problemlərə baxmayaraq, Azərbaycanda heç bir layihənin icrası təxirə salınmayıb, əksinə əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi prioritet istiqamət olub”.

Baş redaktor bildirib ki, “Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” inkişaf Konsepsiyasında əsas hədəflər Azərbaycanı inkişaf etmiş ölkələr sırasına görmək, yüksək gəlirli ölkəyə çevirmək, bugüncədə 3 dəfədən çox artan ümumi daxili məhsulun daha iki dəfə artırılmasına nail olmaq idi. Azərbaycanın bu hədəflərə nail olmaq üçün atdığı addımların nəticəsidir ki, Dünya Bankının hesabatlarda ən islahatçı ölkələr sıra-

sında yer alıb. Bu reytinglər ölkəmiz üçün qarşıdakı dövrün prioritetlərinin müəyyənləşdirilməsində stimullaşdırıcı amil rolunu oynayır. Bu illər ərzində idarəetmə sistemində təkmilləşmə də uğurlarımızı şərtləndirən amillər sırasındadır. Kadr islahatları, hakimiyyətin hər üç qolunda-icra, qanunvericilik və məhkəmə-hüquq sistemində təkmilləşmələrdə məqsəd dayanıqlı inkişafın təmin olunmasına və vətəndaş məmnunluğunun artırılmasına dəstək verməkdir. Kompleks tədbirlər fonunda qarşıya qoyulan hədəflərin icrası növbəti məqsədlərin təhlilini zərurətə çevirir.

V.Rəhimzadə günümüzün əsas çağırışlarından biri kimi vətəndaş məmnunluğunun artırılmasını ön çəkərək, dünyaya Azərbaycan brendi kimi səs salan “ASAN xidmət”, ABAD, DOST layihələrinin icrasına, onların coğrafiyasının genişləndirilməsinə diqqət yönəldib. Baş redaktor bu fikri xüsusi qeyd edib ki, Azərbaycanın keçdiyi yol inkişafda olan, yaxud da ki, çətinliklər içində yaşayan bəzi ölkələr üçün bir nümunədir: “Əgər dünya artıq inkişafın Azərbaycan modelindən bəhs edərsə və öyrənilməsinin vacibliyi bəyan edilirsə, bu, həyata keçirilən siyasətin uğurlu olmasından, gələcəyə hesablanmasından irəli gəlir. İkinci Qarabağ müharibəsində dünyaya səs salan hərbi və siyasi Zəfərimiz də uğurlarımızın təqdimatında əhəmiyyətli rol oynayır. Bu baxımdan ki, ötən illər ərzində hər bir sahədə gücləndik, beynəlxalq hüquqa əsaslanan xarici siyasətimizin uğurla həyata keçirilməsi nəticəsində haqqın, ədalətin kimin tərəfində olduğunu dünyaya çatdırdıq. Dövlətimizin başçısı, Müzəffər Ali Baş Komandan ən yüksək tribunallardan bəyan etdi ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü danışıqlar mövzusu deyil və ola da bilməz. 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində Azərbaycan yeni reallıqlar yaratdı və bu gün həmin reallıqlara uyğun olaraq həm ölkə daxilində yeni hədəflər müəyyənləşdirilir, həm də bölgədə yeni əməkdaşlıq formatları yaradılır. Azərbaycan yeni əməkdaşlıq formatlarının müəllifi kimi çıxış edir. Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin “Mən əldə edilmiş uğurlar haqqında həmişə danışmağa hazırım və fəxr edəcəyəm” məsələləri kifayət qədər çoxdur. Ancaq mən həmişə, necə deyirlər, narazı olaram. Çünki mən istəyirəm ki, daha yaxşı olsun” fikirləri hər kəsdən, xüsusilə dövlət məmurlarından məsuliyyət hissini artırmığı, müəyyənləşdirilən hədəflərə çatmağa öz töhfələrini verməyi tələb edir”.

“Bu günlərdə dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin Sərəncamı əsasında “Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi

inkişafa dair Milli Prioritetlər”in təsdiq edilməsi də yeni dövrün reallıqlarına uyğun prioritetlərin və onların icrası mexanizminin müəyyənləşdirilməsinə xidmət edir” söyləyən V.Rəhimzadə qeyd edib ki, artıq ölkəmizin həyatında yeni dövr-quruculuq, bərpa dövrü başlayıb: “İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə bərpa işlərinin görülməsi sistemli şəkildə həyata keçirilir. Yeni sənədə də bu məqamlar öz əksini tapır ki, “Qüdrətli dövlət, yüksək rifah” hər zaman həyata keçirilən siyasətin əsasını təşkil edir. Bu reallıq bir daha önə çəkilir ki, Azərbaycan müstəqil tarixi dövr yaşasa da, sosial-iqtisadi və mədəni həyatında böyük təkamül yolunu inamla keçərək sabit, təhlükəsiz və müasir həyat səviyyəsini təmin etmiş ölkə kimi dünyada tanınır. İşğalçı Ermənistan üzərində tarixi Qələbə nəticəsində işğaldan azad edilmiş ərazilərin malik olduğu potensialın ölkənin ümumi iqtisadiyyatına yönəldilməsi dayanıqlı inkişafımıza böyük təkan verəcək. Bu çərçivədə bölgədə təhlükəsizliyin, sabitliyin, rifahın və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın formalaşması, eləcə də iqtisadi və ticarət əlaqələrinin inkişaf etməsi Cənubi Qafqazın lider dövləti olan Azərbaycanın region iqtisadiyyatının ümumi mənzərəsinin müəyyən edilməsinə də rolu daha da möhkəmləndirəcək. Azərbaycanın Cənubi Qafqaz regionu iqtisadiyyatının 85 faizinə sahib olması da bugüncədə həyata keçirdiyi təkmil sosial-iqtisadi islahatlara əsaslanır”.

Baş redaktor vurğulayıb ki, yeni təsdiqlənən sənədə uyğun olaraq növbəti onillikdə ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına dair beş Milli Prioritet reallaşdırılmalıdır:

- dayanıqlı artan rəqabətqabiliyyətli iqtisadiyyat;
- dinamik, inklüziv və sosial ədalətə əsaslanan cəmiyyət;
- rəqabətli insan kapitalı və müasir innovasiyalar məkanı;
- işğaldan azad olunmuş ərazilərə Böyük Qayıdış;
- təmiz ətraf mühit və “yaşıl artım” ölkəsi.

Bu prioritetlər, eyni zamanda, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının müəyyənləşdirdiyi “Dünyamızın transformasiyası: 2030-cu ilədək dayanıqlı inkişaf sahəsində Gündəlik”dən irəli gələn öhdəliklərin icrasına da xüsusi əhəmiyyət kəsb edir: “Bu gün əsas çağırış işğaldan azad edilmiş ərazilərin ölkənin iqtisadi və sosial simasında tarixi mövqeyinin bərpa edilməsidir. Bu ərazilərdə bərpa işlərinin həyata keçirilməsinə dost ölkələrin şirkətləri də cəlb edilir. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev İtaliyanın “Maire Tecnomont Group” şirkətinin sədri Fabrizio Di Amatonun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini videoformatda qəbul edərkən bu məsələyə xüsusi diqqət yönəldərək bildirmişdir ki, azad edilmiş ərazilərdə həyatı bərpa etmək üçün bizə yaxşı tərəfdaşlar lazım olacaq. Bərpa işlərinin o qədər də asan olmadığı belə əsaslandırılır ki, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə erməni vandalları tərəfindən bütün binalar, tarixi abidələr, sosial infrastruktur yerlə-yeksan edilib. Dövlətimizin başçısının qeyd etdiyi kimi, hər şey sıfırdan başlanacaq”.

DTX: Səlim Müslümov cinayət məsuliyyətinə cəlb olunub

Müslümov Səlim Yanvar oğlunun Azərbaycan Respublikasının əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri vəzifəsində işlədiyi müddətdə nazirliyin fəaliyyət istiqamətləri üzrə əllərin və sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların reabilitasiyası və sosial müdafiəsinin təşkil edilməsi, işəgötürənlərin əmək, məşğulluq və sosial müdafiə məsələləri ilə bağlı fəaliyyətlərinə dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi və digər səlahiyyətlərin yerinə yetirilməsi zamanı çoxsaylı sui-istifadə hallarına yol verməsinə dair faktlar Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətində araşdırılıb.

AZƏRTAC Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin saytına istinadla xəbər verir ki, toplanmış materiallar əsasında başlanılmış cinayət işi üzrə Səlim Müslümovun xidməti vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar özü üçün qanunsuz üstünlüklər əldə etmək məqsədilə qulluq səlahiyyətlərindən tamah niyyəti ilə qulluq mənafeyinə qəsdən zidd olaraq istifadə edib, dövlətin qanunla qorunan mənafeələrinə ağır nəticələrə səbəb olan zərər vurmasına, habelə onun tərəfindən tabeçiliyində işləyən vəzifəli şəxslərdən vasitəçi kimi istifadə etməklə müxtəlif rayonlarda əlillər üçün fərdi yaşayış və internet evlərinin tikinti-təmirinin aparılması işlərini yerinə yetirən fiziki və hüquqi şəxslərə ayrılmış pul vəsaitlərinin bir hissəsinin tələb olunaraq alınmasına əsaslı şübhələr müəyyən edilib.

Həmçinin Səlim Müslümovun nazirliyin Dövlət Əmək Müfəttişliyi Xidməti tərəfindən ölkə ərazisində istehsal, sosial-məişət və iaşə təyinatlı obyektlərin inşası və yenidən qurulması zamanı əməyin mühafizəsi tələblərinə əməl olunması, onların istismara buraxılmasına razılığın verilməsi, əməyin mühafizəsi tələblərinə uyğunluğu ilə bağlı müəssisələrdə aparılmış yoxlamaların nəticələrinə görə

müxtəlif vaxtlarda külli miqdarda pul vəsaitləri qismində təkrar rüşvət almasına dair məlumatlar əldə olunub. Eyni zamanda, Daxili nəzarət şöbəsi tərəfindən ərazi strukturlarında aparılmış yoxlamaların nəticələri ilə bağlı onun həmin nazirliyin müxtəlif ərazi şöbələrinin rəhbərlərinin hər birindən 10 mindən 30 min manatadək külli miqdarda təkrar rüşvət almasına əsaslı şübhələr müəyyənləşdirilib.

Səlim Müslümov Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 308.2-ci (ağır nəticələrə səbəb olan vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə), 311.3.2-ci və 311.3.3-cü maddələri (təkrar külli miqdarda rüşvət alma) ilə təqsirləndirilən şəxs qismində məsuliyyətə cəlb olunaraq barəsində məhkəmənin qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib. Hazırda istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

Gürcüstanda biznesmen qətlə yetirilib

Gürcüstanın Poti şəhərinin mərkəzində qətl hadisəsi baş verib. “Report”un yerli bürosu xəbər verir ki, naməlum şəxslər maşında olan 43 yaşlı kişiye 10-a qədər atəş açıblar.

Qətlə yetirilən şəxsin iş adamı Quram Axalaya olduğu müəyyən edilib. Şahidlərin sözlərinə görə, o, avtomobilində oğlunu gözləyərkən yaxınlıqdan keçən maşından atəşə tutulub. Biznesmen təcili tibbi yardım maşını hadisə yerinə çatana qədər ölüb. Qətlə törədən şəxs “isti izlər”lə saxlanılıb. Digər detallar hələ açıqlanmır.

Moskva-Bakı reysləri ilə Azərbaycana hansı vətəndaşlar gələ bilər?

“Azərbaycan Hava Yolları” QSC-nin (AZAL) xarici ölkələrdən Bakıya yerinə yetirdiyi xüsusi reyslərə Azərbaycan vətəndaşları ilə yanaşı, buraxılan şəxslər açıqlanıb. SİA AZAL-a istinadən xəbər verir ki, həmin şəxslər aşağıdakılardır:

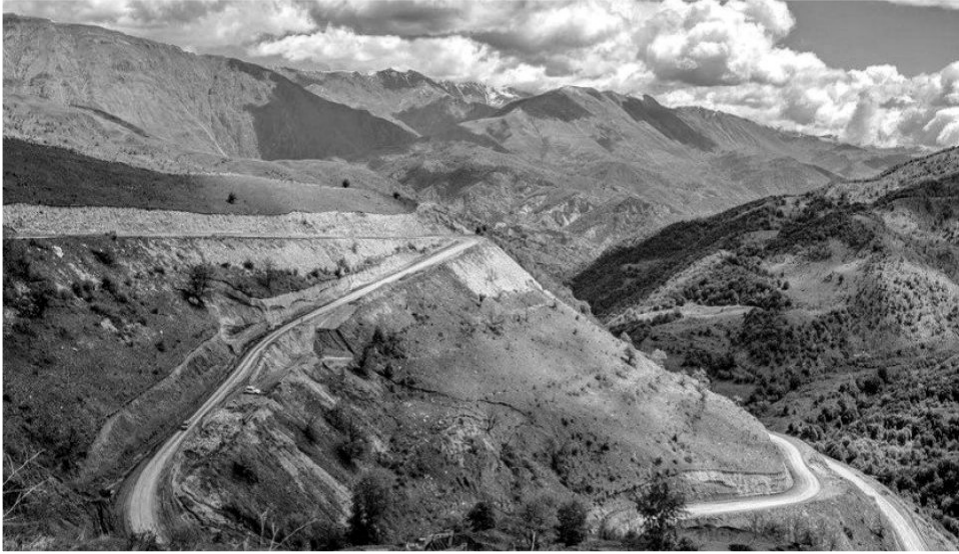
- Azərbaycan Respublikasında akkredite olan xarici diplomatik nümayəndəlik və konsulluqların rəhbərləri, əməkdaşları və onların ailə üzvləri;
- Valideynlərdən biri, həyat yoldaşı və ya azyaşlı övladı Azərbaycan Respublikası vətəndaşı olan əcnəbilər;
- Azərbaycanda işləmək icazəsi olan əcnəbilər;
- Azərbaycanda müvəqqəti və ya daimi yaşamaq icazəsi olan əcnəbilər;
- Azərbaycanın ali təhsil müəssisələrində təhsil alan əcnəbi tələbələr.

Xatırladaq ki, AZAL fevralın 17-dən etibarən Bakı-Moskva-Bakı marşrutu üzrə xüsusi reyslərin yerinə yetirilməsinə başlayır. Məlumata görə, uçuşlar həftədə iki dəfə - həftənin çərşənbə və bazar günləri “Domodedovo” hava limanına yerinə yetiriləcək. Bakı-Moskva istiqamətində aviareysin sənişinlərinin Rusiya ərazisinə giriş hüququ olmalıdır.

Tarixi qayıdışın, əbədi məskunlaşmanın təntənəsi

Prezident Ali Baş Komandan İlham Əliyevin əmri ilə ötən ilin sentyabrında Azərbaycan Ordusunun bütün cəbhə boyunca əks-hücum əməliyyatında qazandığı uğurlar Silahlı Qüvvələrimizin, dövlətimizin gücünü, qüdrətini bir daha nümayiş etdirdi.

Şanlı ordumuz öz gücü ilə tarixi ədalətli bərpa etməyə, cəzasızlıqdan quduran işğalçı, Azərbaycanın sülh çağırışlarını saymazyanə şəkildə rədd edən terrorçu Ermənistanı diz çökdürməyə qadir olduğunu bütün dünyaya sübut etdi. Bütün dünya Ali Baş Komandanın başçılığı ilə ordumuzun işğala söykənən status-kvonu dəyişdiriyinə şahid oldu. Hamıya aydın oldu ki, Azərbaycan xalqının yenilməz iradəsi qarşısında heç bir qüvvə tab gətirə bilməz.

Qətiyyətlə demək olar ki, müzəffər ordumuzun şanlı qələbəsi nəticəsində işğaldan azad edilmiş ərazilərin ölkənin ümumi iqtisadiyyatına reinteqrasiyası, yeni beynəlxalq və regional nəqliyyat-logistika dəhlizlərinin imkanlarından faydalanmaq Azərbaycanın inkişafına böyük təkan verəcək. Həyata keçirilən sosial-iqtisadi quruculuq uzunmüddətli dövrdə Azərbaycanın yeni inkişaf mərhələsinə keçməsinə, sürətlə inkişaf edən, yüksək rifahla malik lider dövlət olmasına möhkəm zəmin yaradıb. Müstəqil və suveren Azərbaycan dövləti postpandemiya və postkonflikt dövründə keyfiyyətə yeni olan və 2021-2030-cu illəri əhatə edən strateji mərhələyə daxil olur. Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər" sərəncamı bu baxımdan mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

5 əsas istiqaməti özündə ehtiva edən "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər" işğaldan azad olunmuş ərazilərdə dayanıqlı məskunlaşmanı, iqtisadi fəaliyyətə reinteqrasiya kimi başlıca məqsədlərə nail olunmasını nəzərdə tutur.

Qəhrəman ordumuzun şanlı qələbəsi ilə suverenliyini bərpa edən Azərbaycan son bir əsrdə hərbi və diplomatik sahədə ən böyük tarixi zəfərə nail olub. Ölkəmizin tarixi ərazi bütövlüyünün bərpası soydaşlarımızın öz doğma torpaqlarına qayıdaraq yaşaması üçün yeni mərhələ yaradıb. Bu məqsədlə həmin ərazilər cəmiyyətin ən sağlam, müasir və abad yaşayış mühitinə çevrilməli, dayanıqlı məskunlaşma üçün müasir prinsiplərə əsaslanan komfortlu yaşayış mühiti yaradılmalıdır. Hər tərəfli təhlükəsiz və əlverişli həyat şəraitinin yaradılması vətəndaşların əbədi məskunlaşması üçün böyük əhəmiyyət daşıyır. Bu baxımdan qarşıya qoyulan vəzifələrin uğurlu icrası nəticəsində yeni ərazilərdə layiqli yaşayış təmin ediləcək, müasir infrastruktur qurulacaq, regionun iqtisadi potensialından səmərəli istifadə olunmaqla, əhalinin məskunlaşma səviyyəsinin işğaldan əvvəlki səviyyəyə çatdırılması təmin ediləcək.

Əslində Qarabağın dirçəlişi və işğaldan azad olunmuş ərazilərimizə Böyük Qayıdış

çoxdan başlayıb. Yağı tapdağından azad olunmuş ərazilərdə şəhər və kəndlərin bərpası və yenidən qurulması, elektrik enerjisi, təbii qaz, su, rabitə, yol, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, mənzil-kommunal, digər zəruri infrastrukturların, mədəni-tarixi abidələrin bərpası və yenidən qurulması, yaşayış evlərinin tikintisi və digər məqsədlərlə 2021-ci ilin dövlət büdcəsində 2,2 milyard manat vəsait ayrılıb. Ölkə başçısı "Qarabağ Dirçəliş Fondu" publik hüquqi şəxsin yaradılması haqqında Fərman imzalayıb.

Bu gün işğaldan azad olunmuş ərazilərdə kommunikasiyaların bərpası istiqamətində çoxsaylı layihələr icra olunur. Yollar çəkilir, enerji ilə təminat məsələləri həll olunur, Füzuli rayonunda beynəlxalq aeroport tikilir, bir sözlə, kompleks tədbirlər həyata keçirilir. Bu proqrama uyğun olaraq işğaldan azad olunmuş bütün ərazilərimiz tamamilə yenidən qurulacaq, doğma yurdlarına qayıdacaq vətəndaşlarımızın layiqli yaşayışı, məişəti, məşğulluğu təmin ediləcək. Qarabağ bölgəsi Azərbaycanın iqtisadiyyatına böyük töhfələr verəcək.

Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyev daim bəyan edir ki, Qarabağ bölgəsində cənnət yaradılacaq: "Müharibə cəmi iki aya yaxındır ki, başa çatıb. Amma görün, nə qədər böyük işlər görülüb. Bərpa işləri artıq başlanıb və bu, onu göstərir ki, bizim sözümlə əməlimiz arasında bu dəfə də heç bir fərq yoxdur. Biz demişdik ki, torpaqlar işğaldan azad olunandan sonra bu torpaqları tezliklə bərpa edəcəyik. Mən bu yaxınlarda demişdim ki, biz Qarabağ bölgəsində cənnət yaradacağıq və sözüm də dururam".

Zahid Rza

Fransanın "Atlantico" portalında Zəngilan rayonu ilə bağlı məqalə dərc edilib

Fransanın "Atlantico" portalında Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş Zəngilan rayonu ilə bağlı məqalə dərc edilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalənin müəllifi jurnalist Sebastyan Bussua 27 il erməni işğalı altında qalmış Zəngilanın 44 günlük döyüşlər zamanı azad edildiyini bildirir.

O vurğulayır ki, beynəlxalq hüquq, BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsi bu ərazilərin Azərbaycana məxsus olduğunu təsdiqləyə bilər, buna əməl edilmirdi. Səkkiz yüz min azərbaycanlı Qarabağdan didərgin salınıb. Onlar 30 il ərzində işğaldan əvvəlki hə-

ğıldığını vurğulayır.

Fransız jurnalist Zəngilanın uzaqdan gördüyü füsunkar təbiətini təsvir edir, bu gözəlliyin hələ ki, əlçatmaz olduğunu yazır. Çünki şəhərə daxil olmaq üçün əvvəlcə ərazi minalardan təmizlənməlidir. O, həmçinin ətrafdakı mənzərənin burada necə qızgın döyüşlər getdiyini əks etdirdiyini yazır.

S.Bussua Azərbaycan üçün çox vacib olan, Naxçıvanla əlaqə yaradacaq yolun tikintisində də söz aqır. O, Naxçıvan və onun tarixi haqqında məlumat verir, uzun illərdən sonra yenidən quru yolla Naxçıvana getməyin mümkün olacağını diqqətə çatdırır.

yatlarından uzaq düşməli olublar, evlərində isə ermənilər məskunlaşdırılıb.

Fransız jurnalist məqalədə Zəngilandan olan köçkünlər Rəsul və Aygünün fikirlərinə də yer verib. Rəsul birinci Qarabağ müharibəsində iştirak edib, onun oğlu isə ikinci Qarabağ müharibəsində döyüşüb.

Məqalədə Zəngilan kimi Ağdam, Füzuli şəhərlərinin də işğal dövründə eyni tale yaşadığı diqqətə çatdırılır. Bütün bu şəhərlərin yerlə-yeksan edildiyi, bəzi yerlərdə isə ermənilərin məskunlaşdırıldığı qeyd edilir. Ağdamda gördüyü vəziyyətdən dəhşətə gəldiyini qeyd edən jurnalist burada daşın-daş üstündə qalmadığını, şəhərin tamamilə da-

Məqalədə karbohidrogen ehtiyatlarla zəngin olan Azərbaycanın çox mühüm geostrateji məkanda yerləşdiyini bildirir. İpək Yolunun keçmişdə qalmadığını qeyd edən jurnalist indi bu yolun yenidən Çin və Avropanı birləşdirən əsas məhvər olduğunu yazır, bütün dünya ölkələrinin bu yoldan faydalanacağını qeyd edir. Vurğulayır ki, Zəngilan məhz belə bir strateji yolun üzərində yerləşir.

Məqalədə azad olunmuş ərazilərin sakinlərinin doğma yurdlarına qayıdışlarını səbirsizliklə gözlədikləri diqqətə çatdırılır. Sakinlərin geri qayıdışının gələcək uğurların əsas hissəsi olduğu vurğulanır.

Ermənilər Qarabağda yaşamaq istəmir

4 4 günlük müharibə zamanı Dağlıq Qarabağdan Ermənistanə qaçan ermənilərin xeyli hissəsi Rusiya sülhməramlılarının birbaşa təşkilatçılığı ilə avtobuslarla geri qaytarıldı. Təbii ki, bu geridönüm ermənilərin torpaq sevgisindən, vətənpərvərliyindən qaynaqlanmadı. Bu, proses birbaşa Rusiya hərbi kontingenti Cənubi Qafqazda koordinasiya edən siyasət dairələrin ssenarisinə uyğun həyata keçirildi.

Yadınızdadırsa, mətbuatda Rusiyanın Qarabağda da Abxaziya, Cənubi Osetiya ssenarisini

ni reallaşdırmaq niyyəti, guya ermənilərə Rusiya vətəndaşlığı veriləcəyi barədə əsassız şaiyələr yayılırdı. Amma bunları reallaşdırmaq uğursuz oldu, er-

məni təbliğat maşını ilk döngədə "qəza" törətdi, xəyallar puç oldu. Budur, indi Qarabağda yaşayan ermənilər Ermənistanə, oradan da Rusiyaya, Uk-

raynaya, Qazaxıstanə və Belarusa üz tutmağa hazırlanırlar. Bu barədə xəbərlər həm Ermənistan mətbuatında, həm də digər qonşu ölkələrin mediasında tirajlanır.

Erməni mənbələri yazır ki, dekabrın 2-dən bəri Xankəndindən Ermənistanə 34 mindən artıq erməni qayıdıb. Ermənilər Qarabağda yaşamaq istəmir. Onların məqsədi Ermənistanə da qalmaq deyil. Ermənistan ermənilərinin "karabaxneri" adlandırdığı ermənilər Ermənistanə, oradan da Rusiyaya, Ukraynaya, Qazaxıstanə və Belarusa üz tuturlar. Bir sözlə, Ermənistandan Qarabağa yox, Qarabağdan Ermənistanə erməni köçü var.

Yeni Azərbaycan Partiyası Səbail rayon təşkilatının nümayəndələri Vətən müharibəsində qəhrəmancasına Şəhid olmuş İbrahimli Cavidan Nizami oğlunun və Həsənov Vüsal Ariz oğlunun ailələrini ziyarət etdilər. SİA-nın verdiyi məlumata görə, YAP Səbail rayon təşkilatının sədri Şəmsəddin Hacıyev, İdarə Heyətinin üzvü Hacı Hacıyev, "Telefonçular" (Baktelekom) və "Qurucular" (Bakı şəhəri İcra Hakimiyyəti) ərazi ilk partiya təşkilatlarının nümayəndələri, rayon partiya təşkilatının aparat rəhbəri və əməkdaşları Şəhid ailələrinin üzvləri ilə görüşdü.

Görüş zamanı Vətən müharibəsi Şəhidlərinin əziz xatirəsi yad edildi, Vətən torpaqlarının azadlığı və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canını fəda edən qəhrəman Şəhidlərimizin analarına və ailə üzvlərinə yüksək hörmət və ehtiram ifadə olundu. Vurulandı ki, Azərbaycan xalqı qəhrəman övladlarının əziz xatirəsini əbədi yaşadacaq. Şəhid ailələrinə ərzaq sovqatı və maddi yardım göstərildi.

Şəhid ailələrinin üzvləri dövlət səviyyəsində onlara göstərilən yüksək diqqət və qayğıdan danışdılar, Vətən uğrunda Şəhid olan qəhrəman övladları ilə fəxr etdiklərini bildirdilər.

Şəhid İbrahimli Cavidan Nizami oğlu 2000-ci il martın 24-də Bakı şəhərində

YAP Səbail rayon təşkilatının nümayəndələri şəhid ailələrini ziyarət ediblər

anadan olub. Çox fərqli biri idi Cavidan. Həm kiçiklərin, həm də böyüklərin yanında çox böyük hörməti var idi. Cavidanı tanıyanlar onu yalnız xoş sözlərlə xatırlayırlar. Onun ürəyinin təmizliyi və xeyirxahlığı çox insanların yaddaşındadır. Onun əsl vətənpərvər Azərbaycan övladına yaraşan böyük ürəyi var idi. "Əsgər" adını həmişə yüksək tutan Cavidanı hərbi xidməti dövründə yalnız bir məsələ düşündürüb - Vətəninə layiqli övlad olmaq...O, bu amal uğrunda qanından və canından keçməyə ha-

zır idi... və keçdi də... Cavidan 27 sentyabr tarixində könüllü cəbhəyə gedib. Vətən torpaqlarından mənfur düşməni qovmaqda böyük şücaət göstərən igidimiz 24 oktyabrda Cəbrayıl və Qubadının işğaldan azad olunması uğrunda gedən döyüşlərdə Şəhadət zirvəsinə ucalıb. Allah rəhmət eləsin!

Şəhid Həsənov Vüsal Ariz oğlu 1997-ci il iyulun 3-də Bakı şəhərində anadan olub. Ürəyi Vətən sevgisi ilə döyünən, hərbi xidmətindən sonra yenidən hərbiyə qayıtmaq

və Vətəninə xidmət etmək arzusu ilə alışıb-yanan Vüsal Vətən torpaqlarının azadlığı uğrunda Vətən müharibəsinin ilk günlərdən ön cəbhədə savaşıb, döyüş meydanında böyük şücaət və cəsarət nümunələri göstərmişdir. Oktyabrın 7-də Füzuli istiqamətində gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına Şəhid olub. Allah rəhmət eləsin!

Allah bütün Şəhidlərimizə rəhmət eləsin, ruhları şad olsun!

Ceyhun Rasimoğlu

Göygöl "Gənclər paytaxtı" seçilib

Gənclik gördüyü işlə, qazandığı nailiyyətlərlə ölkəmizin daha da inkişaf etdirilməsinə töhfə verəcək

Bu gün hər kəsə yaxşı məlumdur ki, gənclik cəmiyyətin aparıcı qüvvəsidir. Eyni zamanda da daim axtarışda olan, yeniliyi sevən bir qüvvədir. Ölkəmizdə sağlam gənclik yetişib. Sağlam gənclik isə sağlam nəsil deməkdir.

Bu gün tam əminliklə söyləyə bilərik ki, müstəqil Azərbaycanda dövlətin diqqət və qayğısı sayəsində yetişən sağlam gənclik ölkəmizdə bütün sahələrdə fəallıqları ilə seçilir. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdırdından sonra Azərbaycanda ölkə gənclərinin sağlam ruhda tərbiyəsi, əsl vətəndaş kimi formalaşması naminə məqsədyönlü islahatlar həyata keçirilib. Bu gün müstəqil Azərbaycan dövlətinin gəncləri vətənpərvər ruhlu gənclərdir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasətini uğurla davam etdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ölkəmizin qüdrətli dövlətə çevrilməsi naminə gənclərə böyük inam bəsləyir, onlara geniş imkanlar açılır. Təbii ki, hər bir dövlətin əsas missiyası gələcəyini etibar edəcəyi nəsil formalaşdırmaqdır. Prezident İlham Əliyevin sərəncamları ilə təsdiq olunan dövlət proqramları gənclərin potensialından ölkənin mənfəəti naminə tam və düzgün istifadə olunması, dövlət idarəçiliyi sistemində iştirakının gerçəkləşdirilməsində əhəmiyyətli rol oynayır.

Dövlət başçısı tərəfindən gənclərə hər zaman diqqət və qayğı ilə yanaşılır. 2 fevral Azərbaycan Gəncləri günündə 2021-ci il Gənclər üçün Prezident mükafatlarının verilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı görülməli işlə-

rin davamıdır. Sərəncama əsasən, elm, təhsil, mədəniyyət, gənclər siyasəti və gənclərlə iş, ictimai və sosialyönümlü fəaliyyət, innovasiya və sahibkarlıq sahələrində xüsusi fərqlənən bir neçə gəncə 2021-ci il Gənclər üçün Prezident mükafatları verilib. Gənclər Günündə belə bir Sərəncam dövlət-gənclər siyasətinin davamıdır. Gənclərə ayrılan daha bir diqqətdir ki, bu gün Göygöl şəhəri 2021-ci il üçün Azərbaycanın "Gənclər paytaxtı" elan edilib. Bu, 2 fevral -Azərbaycan Gənclər Günü münasibətilə keçirilən tədbirdə elan olub. Azərbaycan Gəncləri Günü münasibətilə keçirilən istedadlı və yaradıcı gənclərin mükafatlandırılması mərasimində ölkənin 5 şəhəri - Göygöl, Xaçmaz, Mingəçevir, Sabirabad, Tovuz arasında püşkatma keçirilib. Püşkatmanın nəticəsinə əsasən Göygöl şəhəri 2021-ci il üçün Azərbaycanın "Gənclər paytaxtı" elan edilib. 2012-ci ildən başlayaraq hər il paytaxt Bakı şəhəri istisna olmaqla, Azərbaycanın şəhər və rayonlarından biri "Gənclər paytaxtı" elan olunur. Bu günədek Gəncə, Biləsuvar,

Quba, İsmayilli, Şəmkir, Balakən, Naxçıvan, Şamaxı, Masallı şəhər və rayonları Azərbaycanın "Gənclər paytaxtı" seçilib.

Məlumat üçün bildirik ki, "Gənclər Paytaxtı" 1 il müddətinə seçilir. Bu müddət ərzində, həmin şəhər (rayon) gənclərin ictimai, siyasi, sosial, iqtisadi və mədəni həyatda fəal iştirakını təmin edir, onların intellektual və yaradıcılıq potensialının artırılması yeni ideya və layihələrinin həyata keçirilməsinə dəstək verir. Bu gənclərə göstərilən diqqət, qayğı və etimadın bariz nümunəsidir. Göygöl şəhərində cəmiyyətimizin aparıcı qüvvəsinə çevrilən, ictimai həyatımızda öz fəallıqları ilə tanınan gənclərimiz çoxdur. Bu, bütövlükdə, Azərbaycan dövlətinin gənclərin ictimai-siyasi fəallıqlarına, müxtəlif sahələrdə qazandıqları əhəmiyyətli uğurlara verdiyi yüksək qiymətdir. Azərbaycan gəncləri bundan sonra da gördüyü işlərlə, qazandığı yeni-yeni nailiyyətlərlə ölkəmizin daha da inkişaf etdirilməsinə öz töhfələrini verəcəklər.

Zümrüd BAYRAMOVA

Zərdabda şəhid İbrahim Cəbrayılının ailəsi və məzarı ziyarət edilib

Şəhidlərin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi və şəhid ailələrinin hörmət və ehtiramla yad edilməsi məqsədilə Zərdab rayonunda silsilə tədbirlər keçirilir. Zərdab rayon icra hakimiyyəti, Yeni Azərbaycan Partiyası Zərdab rayon təşkilatı və Zərdab rayon gənclər və idman idaresinin birgə təşkilatçılığı ilə bir qrup partiya fəali Məlikumudlu kəndindən olan, Vətən uğrunda canını fəda edərək şəhidlik zirvəsinə yüksələn, öz adını xalqın tarixi yaddaşına həkk

edən vətən, dövlət və xalq qarşısında öz borcunu sonadək ödəyib qəhrəmanlıq nümunəsi yaradan şəhid Cəbrayılı İbrahim Raqub oğlunun doğum günü ilə əlaqədar ailəsinə və məzarını ziyarət etmişlər. Ziyarət edənlər şəhidin məzarına gül-çiçək dəstələri düzərək ruhuna dualar oxumuşlar.

YAP Zərdab rayon təşkilatının sədri Pərvin Mahmudova şəhid İbrahim Cəbrayılının valideynləri ilə söhbət zamanı bildirib ki, onların övladları igidlik, fədakarlıq, şücaət göstərərək 30 ildir işğal altında olan torpaqlarımızın azad edilməsi zamanı şəhid olmuşdur. Belə qəhrəman övladlar yetirdiklərinə görə onlara minnətdarlıq etmişdir. Bildirmişdir ki, hər bir şəhid ailəsi, hər bir qazi Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın, Azərbaycan dövlətinin daim diqqətindədir. Onlara olan diqqət və qayğı əbədidir. Şəhid ailəsinə ərzaq bağlaması da təqdim edilmişdir. Şəhidin atası onlara göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə və Mehriban xanım Əliyevaya öz dərin minnətdarlıqlarını bildirmişlər. Eyni zamanda, Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı qəhrəmancasına həlak olmuş şəhidlərin məzarı da ziyarət edilib, əziz xatirəsi yad olunmuşdur.

Qeyd edək ki, şəhid Cəbrayılı İbrahim Raqub oğlu ölümündən sonra "Vətən uğrunda" və "Kəlbəcər azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilmişdir.

Zümrüd BAYRAMOVA

Rusiyalı müxalifətinin məhkəməsindən sonra Rusiyanın Avropa və ABŞ ilə münasibətləri yenidən alt-üst oldu. Aleksey Navalninin həbsinə global reaksiya özünü çox gözletmədi. Rusiya ilə Qərb arasında onsuz da problemlə münasibətlərdə daha bir uzunmüddətli toqquşma meydana çıxdı.

Qərb Navalni işi ilə bağlı dialoqu davam etdirməyi qeyri-mümkün hesab etdi. Rusiyaya səfərə gələn Avropa diplomatiyasının rəhbəri Josep Borrell qarşısında demək olar ki, həll olunmayan bir vəzifə durur ki, o da sərtlik nümayiş etdirmək və eyni zamanda Avropa Birliyi ilə Rusiya arasında əməkdaşlığın mümkün olduğu sahələrdə qarşılıqlı fəaliyyət perspektivlərini qorumaqdan ibarətdir.

Tənqidçilərin Rusiyanı tənqid xoru

Rus müxalifəti Aleksey Navalninin işinə baxılan Moskvanın Simonovski Məhkəməsinin iclasından sonra Rusiya paytaxtına akkreditə olunmuş bir sıra Avropa ölkələrindən olan diplomatların fikirləri açıqlandı. Bəyanatlar axınında, yüksək vəzifəli şəxslərin açıqlamaları üçün olduqca xarakterik olmayan emosional intensivliyi ilə Almanyanın baş naziri Angela Merkel, Fransa Prezidenti Emmanuel Macron və İngiltərə baş naziri Boris Jonsonun qiymətləndirmələri diqqət çəkdi.

"Aleksey Navalniyə verilən hökm, qanunun aliliyi standartlarından çox uzaqdır. Navalni dərhal sərbəst buraxılmalıdır. Dinc nümayişçilərə qarşı şiddət dayanmalıdır", deyə baş nazir Merkel xəbərdarlıq etdi. "Navalniyə verilən hökm qəbul edilməzdir. Siyasi fikir ayrılığı heç vaxt cinayət sayılmaz. Dərhal sərbəst buraxılmasını istəyirik", deyə Emmanuel Macron ardınca tələblə çıxış etdi. Boris Jonson isə, öz növbəsində, böyük siyasətə qədəm qoymuş keçmiş yazıçı və jurnalistin ittihamçı kimi qələmə verilməsini qınadı və Kremlin onu siyasi rəqib olaraq qəbul etmədiyini vurğuladı.

"Navalninin zəhərlənmədən sonra Rusiyaya qayıtmaq qərarı həqiqətən cəsarətli və fədakar bir hərəkət idi. Əksinə, məhkəmənin son qərarı açıq-aşkar qorxaqlıq idi və ən əsası isə, ədalət standartlarına cavab vermir. Aleksey Navalni dərhal sərbəst buraxılmalıdır", deyə Boris Jonson özünün Twitter səhifəsində yazıb.

Bunların ardınca da aparıcı Avropa dövlətlərinin liderləri ilə birlikdə Avropa Şurasının sədri Şarl Mişel, Avropa Komissiyasının sədri Ursula fon der Lyayen və Avropa Birliyinin Xarici və Təhlükəsizlik Siyasəti üzrə Yüksək Nümayəndəsi Josep Borrell oxşar qiymətləndirmələr etdilər.

Cənab Borrell 4-6 fevral tarixlərində Moskva əvvəlcədən planlaşdırılan səfərinə hazırlaşdığı anda qalmaqalla bir daha gündəmə gəldi. Tutuldu və bu, artıq Rusiya-AB münasibətlərdə bir çox cəhətdən həqiqət anına çevriləcək.

"Aleksey Navalni üçün verilən hökm, Rusiyanın qanunun aliliyi və əsas azadlıqlar sahəsində beynəlxalq öhdəliklərinə ziddir. Bu, eləcə də Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin bu işi əsassız hesab etdiyi hökmünə də ziddir. Dərhal sərbəst buraxılması çağırışı edirəm", deyə Josep Borrell sesini Moskvadakı Avropa tənqidçilərinin Rusiyanı tənqid edən xoruna əlavə edib.

Aleksey Navalninin məhkəməsi dünyanın diqqət mərkəzində

Avropa diplomatiyasının rəhbəri Aleksey Navalninin hökmü çıxılmazdan əvvəl də "belə bir fürsət olarsa" Rusiya müxalifəti ilə

Sınanılan, tanış Qərb küləyi

görüşmək istəyini səfəri ərəfəsində bildirmişdi. Bununla birlikdə, Avropa Birliyi ilə Rusiya arasındakı münasibətlərin mürəkkəbliyini qəbul edərkən, Moskvada müzakirə tələb edən kifayət qədər başqa mövzunun olduğunu da diqqət çəkib.

Həqiqətən də müzakirə olunacaq mövzular yetərincədir. Məsələn, Ukrayna ətrafındakı vəziyyət və onun müzakirəsi öz aktuallığını hələ də qoruyur. Eləcə də, ABŞ rəhbərliyinin dəyişməsindən sonra İranla nüvə anlaşmasının gələcəyi hələ də sual altındadır ki, bunu ruslar özləri də yaxşı bilirlər. Sadalanan məsələlər prioritet məsələlər hesab olunsun da, bununla yekunlaşmır. Belə ki, bütün dünyanı cənginə alan koronavirus pandemiyası özü çox böyük müzakirə mövzusu, həlli vacib məsələdir. Eləcə də iqlim dəyişikliyi problemi aktuallığını saxlayır ki, bunu Kreml də qəbul edir.

Avropa diplomatiyasının rəhbəri ən azı "əməkdaşlığın davam etdiyi və genişləndirilməli olduğu" sahələrdə seçmə dialoq üçün bir fürsət pəncərəsi saxlamağa çalışmaq üçün Moskva getdiyini açıq şəkildə bildirmişdi.

Bir sözlə, Rusiya hal-hazırda dünyanın diqqət mərkəzindədir. Üstəlik, Aleksey Navalni ilə bağlı məhkəmə, onun işi daha böyük diqqətə səbəb olub, hətta dünyanın Rusiyaya cəmlənən diqqətini bir az da artırıb.

Rusiya ilə əlaqədar nə planlaşdırılır?

Aparıcı Avropa siyasətçilərinin və Avropa qurumlarının rəhbərliyinin açıqlamalarından, bu açıqlamaların qətiyyətliyiyləndən, emosionallığından bəlli olur ki, Rusiyaya qarşı onsuz da mövcud sanksiyalara əlavə olaraq yeni addımlar atılmasına da hazırlaşılır. Hətta bu barədə açıq şəkildə xəbərdarlıqlar da edilir.

Yalnız, Moskva və Brüssel münasibətlərinin fonunda, "yeni Avropa" siyasətçiləri və diplomatları ancaq məhdudlaşdırıcı təd-

birələrini görülməsinin vacibliyindən danışırlar. "Avropa Birliyi yenidən sanksiyalar mövzuna qayıtmalıdır", deyə Çex Xarici İşlər Naziri Tomas Petrşicek öz Twitter səhifəsində yazıb. Heç şübhəsiz ki, Çex XİN rəsmisi öz sosial şəbəkə hesabında, "sanksiyalar mövzusunda qayıdılmalıdır", deməklə, ehyam vurur.

Aleksey Navalni ilə bağlı münasibətin Vaşinqtonda yeni administrasiyanın işə başlamasından yalnız iki həftə sonra açıqlandığını nəzərə alsaq, əsas suallardan biri də Amerikanın gələcək davranışları necə olacaq, sualıdır. ABŞ-ın Rusiyaya qarşı münasibəti bəllidir. Ancaq prezident Trampın hakimiyyəti dövründən fərqli olaraq, ABŞ və onun Avropadakı müttəfiqlərinin mövqeləri arasında müəyyən bir uçurum qaldığından, hadisələrin hələ hansı istiqamətdə cərəyan edəcəyini söyləmək çətinidir. Məsələn, hazırkı vəziyyət bir çox mövzularda kəskin fikir ayrılıqlarının yarandığı qənaətinə gəlməyə imkan verir.

ABŞ-ın yeni Dövlət katibi Entoni Blinkenin dediyi kimi, "ABŞ, Rusiyanı vətəndaşlarının hüquqlarına əməl etməsinə görə məsuliyyətə cəlb etmək üçün öz hərəkətlərini müttəfiqləri və tərəfdaşları ilə sıx əlaqələndirəcəkdir." ABŞ Dövlət Departamentinin sözcüsü Ned Prays, qəbul edilən Rusiya təhdidlərini qiymətləndirmək üçün işlərin "çox sürətli bir tempə" irəlilədiyini qeyd edib. Navalni işi hazırda Vaşinqton tərəfindən Rusiyaya qarşı "haker" hücumlarını intensivləşdirib. Bu işə, "seçki müdaxiləsi", eləcə də Əfqanıstandakı Amerika əsgərlərinin rəhbərləri üçün iddia edilən mükafatlar da daxil olmaqla ittihamların ümumi paketində baxılır.

"Rusiyaya zərərli, qanunsuz fəaliyyətlərinin bütün spektrini nəzərə alan hərtərəfli bir baxış var. Son illərdə Rusiyadan gördüklərimizə xeyir-dua verməyəcəyik. Vəziyyət hərtərəfli qiymətləndirdikdən sonra "sanksiyalar da daxil olmaqla, mütləq siyasi variantlar seçiləcək. Hər hansı bir sanksiya tətbiq olunana qədər danışmayacağıq", deyə Ned Prays açıq şəkildə bəyan

edib.

Həm demokratlar, həm də respublikaçılar olan senatorlar da prezident Trampın məhv etməyi bacarmadığı Rusiya-Amerika münasibətlərinin təməlinin qalıqlarını belə qazılar desək, yanlışdır. Hələ Barak Obamanın 2012-ci il prezident seçkilərindəki rəqibi Mitt Romney, yaxın gələcəkdə Navalni ilə əlaqədar vəziyyətlə "məsul" olanlara qarşı sanksiyaların tətbiqinə dair bir qanun layihəsi təqdim etmək istədiyini açıqlamışdı.

"Güclü liderlər hakimiyyəti qorumaq üçün rəqiblərini həbs etməməlidirlər. Bu həftə bu hərəkətlərdən məsul olanlara sanksiya tətbiq edilməsi üçün bir qanun layihəsi təqdim edəcəyik", deyə cənab Romney söz vermişdi.

Rusiyada Qərbə qarşı "immunitet" yaranıb

Bu arada xatırladaq ki, rəsmi Moskva da Qərbin yanaşmasına öz kəskin münasibətini bildirib. Nəzərə çatdıraq ki, Josep Borrellin Moskvaya səfəri ərəfəsində Rusiya Xarici İşlər Naziri Sergey Lavrov Navalni məsələsi ilə bağlı Qərbin reaksiyasına münasibətini gizlətməyib. Rusiya XİN rəsmisi "Qərbdə qanunsuz hərəkətlərin necə yatırıldığı" barədə ehyam da vurub. Vurğulayıb ki, Qərb öz daxilində olan narazılıqlar, etirazlar zamanı onlara məxsus güc strukturlarının kobud və qanunsuz davranışlarını gizlədərək, etirazçıların şübhələri sındırmaq, tikililəri dağıtmaq, maşınları yandırmaq kimi vəhşiliklərini, vandallıqlarını ön plana çəkir, özlərinə məxsus olan qanunsuzluqları, kobud davranışları pərdə arxasına salır. Lavrov qeyd edib ki, onun sadaladığı faktlar sosial şəbəkələrdə kifayət qədərdir və videogörüntülərdə də öz əksini tapır.

"Bu gün həmin video materialı Brüsselə Avropa Birliyinin Xarici Siyasət üzrə Yüksək Nümayəndəsi Josep Borrellə göndərdim", deyə Sergey Lavrov bəyan edib.

Rusiya XİN rəsmisi Avropalı həmkarını "əsassız açıqlamalara deyil, hər iki tərəfin konkret faktlarına əsaslanaraq" söhbət aparmaq üçün Moskvaya səfərindən əvvəl video materiallar ilə tanış olmağa çağırıb. Bütün bunlar təsdiq edir ki, Rusiya rəsmiləri belə artıq Qərbin bu ölkəyə sanksiyalara hazırlaşdığından xəbərdardırlar. Hətta, çox güman ki, Rusiya bu sanksiyalara hazırlıqlıdır da. Göründüyü kimi, Lavrovun bəyan etdiklərindən sonra Josep Borrell də demək olar ki, çətin bir vəzifə qarşısında qalır. Brüssel ondan sərtlik nümayiş etdirməsini və Rusiyaya həqiqi bir ultimatum verəcəyini gözləyir. Ancaq belə bir mövqe, səfərin uğursuz olması deməkdir ki, bunu da cənab Borrell özünə sığışdıracaq, yoxsa yox, bunu da zaman göstərir. Siyasi Araşdırmalar Mərkəzinin direktoru Andrey Fedorov "Kommersant" nəşrinə bu mövzuda açıqlamasında bildirib və etiraf edib ki, qarşıda vacib diplomatik döyüşlər durur.

Əlbəttə ki, demokratiyanın, söz azadlığının boğulması qəbul edilən deyil. Ədalət-sizliyə, qanunsuzluğa hamı qarşı çıxmalıdır. Amma, gəlin görək, həqiqətən də Lavrovun dediyi kimi, Qərb özü demokratiya, söz azadlığı, bərabərlik kimi bu ali prinsiplərə əməl edirmi? Qərb ölkələrində nümayişçilərə, əliyalın etirazçılara qarşı rezin güllələrdən, atlardan, itlərdən istifadə edilməsi, bir çoxlarının xəsarət alması faktı, kütləvi həbslər məgər gizlədirmə? Xeyr. Biz bu qanunsuzluqların Avropa ölkələrində də, ABŞ-ın özündə də şahidi olmuşuq. Elə olan halda, Qərbin sanksiyadan danışması, bu barədə bəyan etməsi hansı məntiqə sığışır? Bu, yalnız, "öz gözündə tiri görməyib, başqasının gözündə tük axtarmaq" məntiqinə sığışa bilər ki, bu da artıq sınanılan, tanış Qərb küləyidir.

İnam Hacıyev

Qürurumuz və vüqarımız şəhidlər

Füzuli uğurunda gedən döyüşlərdə
qəhrəmancasına şəhid olan Abbas Qasimov

Ən uca zirvədə olan şəhidlər xalqımızın qan yaddaşdır. Vətən torpağının hər qarışını canlarından əziz tutaraq bu torpağı qanları ilə suvardılar. Odlar yurdunun, bu məmləkətin əbədi vətəndaşına çevrildilər. Mücadilə edərək erməni işğalı altında olan torpaqlarımızı qan bahasına azad etdilər.

Minlərlə Vətən müharibəsində can fəda edib şəhidlik zirvəsinə yüksələn vətən övladları sırasında Qasimov Abbas Rza oğlunun da adı var. Vətən sanki Abbas kimi oğulları bu ana yurdun torpağının bütövlüyü üçün qəhrəman, vətənpərvər böyütmüşdür. Yüksək vətənpərvərlikləri, cəsurluqları onları şəhidlik zirvəsinə yüksəltdi.

Abbas elə lap kiçik yaşlarından yurd itkisinin acısını yaşamışdır. 17 mart 1986-cı ildə Qərbi Azərbaycanda anadan olan Abbasın həyat yoluna salınan naxışlar keşməkeşli olur. Həyatın ağ-qara zolaqları onu müşayiət edir. 2 yaşında iken ailəsi ilə birlikdə torpaqlardan ermənilərin azərbaycanlılara verdiyi zülm nəticəsində öz doğma torpaqlarını tərk etmək məcburiyyətində qaldılar. Bakı səhərinə köçüb burada yaşamağa başladılar. Amma, balaca Abbasın qa-

ra günləri bununla bitmədi. O, 6 yaşında iken atasını itir və atasız qalan balaca Abbas çətin günlərə sinə gərək yaşadılarından geri qalmır. Çalışır, mücadilə edir, həyatın qoynuna mərdi-mərdanə atılır. İllər bir-birinə calanır. 2003-cü ildə orta məktəbi bitirib MTN-in Akademiyasına daxil olur. Beləliklə, hərbi həyatı başlayır. Seçimində qətiyyətli idi. 2007-ci ildə akademiyanı bitirən Abbas sərhədlərin

mühafəzəsi üçün bölüyə göndərilir. Dörd il Azərbaycanın bir neçə rayonlarda xidmət edir. Xidməti dövründə rəhbərliyi tərəfindən dəfələrlə medal və fəxri fərmanlarla mükafatlandırılan Abbas pilot vəzifəsinə təyinat alaraq Bakıya qayıdır. Abbas bu vəzifəsini de layiqincə yerinə yetirir. Xidməti haqqında heç bir söz danışmağı sevməyən Abbas son gedişində de hansı rayona belə getdiyini ailəsinə demədi. Abbas son günlərini yaşadığını hiss edirmiş kimi bu günlərdə də daima övladlarını görmək, onlarla vaxt keçirtmək istəyirdi. Hətta axşam evə gələcəyini bildiyi halda, gündüz işdə boş vaxt tapan kimi zəng edib, övladları ilə görüntülü danışır, sanki onları görməkdən, onlarla danışmaqdan doymurdu. İşdən eve

gələndə çalışırdı ki, həmişə övladlarını sevindirsin, onların sevinci öz ürəyini də fərəhlə doldürürdü. Axı özü atasız böyümüş, bu cür sevinc hissələrindən doymamışdı.

Abbas 27 sentyabr 2020-ci ildə Vətən müharibəsi başlayanda döyüş bölgəsinə yollanmış və Füzuli rayonu uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid olmuşdur.

Taleyin oyununa bax. Vaxtı ilə atasız böyüyən Abbasın övladlarına da bu tale yazılıbmış sən demə - atasız böyümək. Bundan sonra Abbasın evində 2 oğul övladı atasız böyüyəcəklər. Amma şəhid övladı olaraq böyüyəcəklər. Bizə əmanət olan 2 oğul vətəni qorumaq, atasının adını layiqli şəkildə qorumaq üçün əsl vətənpərvər kimi böyüyəcəklər. Şəhid qanı ilə alınmış torpaqlarımızın müdafiəsində duracaqlar. Şəhid qanı axmayan torpaqdan Vətən olmaz, deyirlər. Odu ki, şəhidlər bizim qürurumuz, vüqarımız, fəxrimizdir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

YAP Kəlbəcər rayon təşkilatının üzvləri şəhid ailələrini ziyarət ediblər

Yeni Azərbaycan Partiyası Kəlbəcər rayon təşkilatının üzvləri Vətən müharibəsi zamanı torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarını qurban vermiş şəhidlərimizin ailələrini ziyarət ediblər. Təşkilatın üzvləri Kəlbəcər rayon Sarıdaş kəndindən olan, hal-hazırda Samux rayonu Seyidlər kəndində müvəqqəti məskunlaşmış şəhidimiz Daşqın Şəfiyev Hidayət oğlunun ailəsini ziyarət ediblər.

YAP Kəlbəcər rayon təşkilatının Aparat rəhbəri Qənəət Əsgərov ziyarət zamanı xalqımızın belə qəhrəman oğullarımızla fəxr etdiklərini, torpaqlarımızın qorunması uğrunda canından keçən Daşqının hünərinin hər bir gəncə örnək olması və hər bir Azərbaycan vətəndaşının öz qəhrəmanlarını tanımasının vacibliyini qeyd edib. Q.Əsgərov onu da vurğulayıb ki, şəhid və qazilərimizin problemlərinin həlli daim dövlətin diqqət mərkəzində olub: "Həmişə ölkəmizdə hər bir şəhid ailəsi, hər bir qazi Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın, Azərbaycan dövlətinin daim diqqətindədir".

Təşkilat üzvləri, həmçinin ailənin problemləri ilə maraqlanıb və bəzi problemlərin həlli üçün köməklik göstəriblər. Şəhidin ailəsi böyük fəxr hissi ilə şəhidlərimizin qanını yerdə qoymadıklarına, xalqımıza qələbə sevinci yaşatdıqlarına görə Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevə və müzəffər Azərbaycan ordusuna minnətdarlıq ediblər. Eyni zamanda, ölkəmizdə şəhid ailələrinə göstərilən diqqət və qayğıdan məmnunluq ifadə olunub.

R.HÜSEYNOVA

Erməni psixoloq məğlubiyyətin səbəbini "kəşf" etdi

“Ermənistanın Baş nazirinin həyat yoldaşı Anna Akopyanın Stepanakertdə olması kifayət edirdi ki, azərbaycanlılar şəhərin mərkəzini bombalamasınlar". SİA-nın erməni qaynaqlarına istinadən verdiyi məlumata görə, bunu psixoloq Mirdat Madatyan jurnalistlərlə görüşündə deyib. Onun sözlərinə görə, səbəb onun azərbaycanlılarla aktiv əlaqədə olmasıdır, buna görə şəhərin mərkəzinə bir dənə də mərmə düşməyib: "İnsanlar "Paşinyan ailəsi"nin müharibə, minlərlə qurban olmadığı kimi yaşadığını və hər şeyi səuyə çevirdiyini gördü. Belə bir insan özünü günahkar hiss edə bilməz, çünki hakimiyyətə niyə gəldiyini əvvəlcədən bilirdi. Günahkarlıq hissi ilə 9 noyabrda özünü güllələməli idi, ancaq erməni xalqına yaşatdıqlarının bəhrəsini görür. Onları narahat edən tək şey, erməni xalqı tərəfindən linç olunmaq qorxusudur və təhlükəsizliklərinin təminatlarını düşünürlər".

Madatyan qeyd edib ki, Paşinyan əvvəllər cəmiyyətin diqqətini problemin üzərində cəmləşdirirdisə, indi Nikol çəsdən insanların diqqətini bir neçə sahəyə yönəldir: mühacirət, sərhədlər, itkin düşənlər, məhbuslar, etirazçılar. Diqqəti Qarabağ problemindən yayındırmaq üçün cəmiyyəti yenidən parçalayır. Onun sözlərinə görə, xalqın apatiyası var və siyasətçilərə etibarını bərpa etmək onsuz da çətin olacaq, amma onlara bu ümidi vermək, güclü bir dövlət quracaq güclü bir liderə ehtiyac olduğunu aydınlaşdırmaq vacibdir.

Aysel Məmmədova

Qazi Rəşad Əliyev: Vətən yolunda ayağımı itirdiyimə görə qətiyyətlən peşman deyiləm

Mən sentyabrın 27-də Azərbaycan Milli Ordusu əks-hücum əməliyyatlarına başlayan ilk gündən döyüşlərdə iştirak etmişəm. Bir sıra uğurlu döyüş əməliyyatlarının iştirakçısı olmuşam. Lakin oktyabrın 10-da Suqovuşanda düşmən mövqelərinə doğru irəliləyərkən minaya düşdüm.

Ətrafda çoxlu minalar basdırılmışdı, iki minanı zərərsizləşdirsəm də, üçüncüsünü görmədim. Partlayan mina məni havaya qaldırdı və oradaca ayağımı itirdim. Aldığım zədədən son-

ra mina partlayışı nəticəsində ayağımı itirən döyüş yoldaşımın harayına yetirmək istəyəndə də sol ayağımı sındırdım...

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Tibbi Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya

Agentliyinin Protez-Ortopedik İstehsalat və Reabilitasiya Mərkəzində Vətən müharibəsində yaralanmış qazi Rəşad Əliyev deyib.

O, üç gündür gəzdirdiyi protez sayəsində indi özünü yaxşı hiss etdiyini və yeriyə bildiyi üçün çox sevindiğini söyləyib: "Protezdən sonra özümü çox rahat hiss edirəm, sərbəst hərəkət edə bilərəm. Ona görə sevincimin həddi-hüdudu yoxdur. Düzdü, adamın öz ayağının yerini vermir, amma Vətən yolunda ayağımı itirdiyimə görə qətiyyətlən peşman deyiləm, torpaqlarımızın düşməndən təmizlənməsində pay sahib olduğuma görə özümü xoşbəxt hiss edirəm".

Tahir Rzayev: "Azərbaycan modeli" daha tez-tez səslənəcək

“Azərbaycan prezidenti cənab İlham Əliyevin Respublika televiziyasına müsahibəsi daxili və xarici aləmdə baş verən hadisələrə aydınlıq gətirməklə, günün realitələrini əks etdirir və həm də gələcək vəzifələri dəyərləndirir. Çıxışda "Azərbaycan modeli" ifadəsinin qürurla səsləndirilməsi və geniş şərh edilməsi bilavasitə Azərbaycanın inkişafı səciyyəlidir. Həm də xalqla Prezidentin birliyi özündə ehtiva edir. Çünki istənilən sahədə diqqəti cəlb edə bilməyən, çoxsaylı sağlamlıq münasibət doğurmayan və bəyənilməyən bir tədbir, fəaliyyət modelə çevrilə bilməz. Ancaq Azərbaycanda həyata keçirilən çox mühüm tədbirlər yaxşı haldır ki, bu gün "Azərbaycan modeli" kimi dəyərləndirilir və dünyaya nümunə kimi bəxş edilir". Bunu SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin üzvü Tahir Rzayev deyib. Deputatın sözlərinə görə, biz Birinci Avropa Oyunlarından sonra bunun şahidi olduq və Azərbaycanda keçirilən beynəlxalq idman tədbiri demək olar ki, bütün dünyanı heyran etdi: "Bundan sonra bir çox xarici ölkələr oyunların keçirilməsi sahəsində Azərbaycanın təcrübəsini öyrənməyə, təşkilatı işlərə maraq göstərməyə başladılar. Prezidentimizin xatırladığı kimi bu gün Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) "Azərbaycan modeli" haqqında danışır və bu sahədə dövlətimiz tərəfindən həyata keçirilən tədbirləri çox yüksək qiymətləndirilərək dünyaya nümunə kimi göstərir. Dövlət Rəhbərimiz qeyd edir ki, Dünyanın aparıcı rəy sorğusu şirkəti də Azərbaycan vətəndaşları arasında təhlil, rəy sorğusu aparıb. Vətəndaşlardan 86 faizi dövlətin bu sahədəki fəaliyyətini yüksək qiymətləndirir və bu göstəriciyə görə Azərbaycan dünyada 4-cü yerdədir". T.Rzayev vurğulayıb ki, bu qürurverici haldır: "Ciddi düşünülərək görülmüş işlər koronavirusa qarşı ilk gündən həyata keçirilən qabaqlayıcı tədbirlərin, dünya ölkələrinə verilən bəşəri dəyərlərin, insanların sağlamlığına və təhlükəsizliyinə göstərilən diqqət və qayğının nəticəsidir: "Bu gün bütün sahələrdə bu diqqət və qayğı özünü göstərir. Əminik ki, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin fəaliyyətini sayəsində dövlətimiz hələ çox sahələrə öz möhürünü vuracaq və "Azərbaycan modeli" ifadəsi daha tez-tez səslənəcəkdir".

Virusdan qorunmada tibbi maskanın rolu

Avropa Birliyi: COVID-19 sosial-iqtisadi mühitə ağır zərbələr endirir

Dünyanı bürüyən COVID-19 pandemiyasının beşəriyyəyə vurduğu ağır zərbələri başa çatmamış onun digər fəsadları da insanların bundan sonrakı həyatlarının əvvəlki kimi olmaacağı siqnal-larını verməkdədir.

Lakin maraqlıdır ki, bir zamanlar iqtisadi və sosial cəhətdən inkişaf etmiş və mü-tərəqqi ölkələr hesab edilən dövlətlər indi çoxsaylı problemlər mənəşəsində çabalayıyır, üstəlik, çıxış yolları tapmaqda da çətinlik çəkirlər. Halbuki, COVID-19-un daha çox inkişaf etməkdə olan ölkələrə və dövlətlərə daha ağır zərbələr vuracağı proqnozlaşdırılırdı. Sən demə, heç də belə deyilmiş...

Pandemiya AB-də yoxsulluğa və tənhalığa səbəb olmaqdadır

timsalında Avropada tənhalıqdan və yoxsulluqdan əziyyət çəkənlərin mənzərəsi göstərilir, hətta ən kiçik detallara toxunulur və bildirilir ki, Raymond bu gün nəinki özünün sosial tələblərini qarşılaya bilmir, hətta yeni kitab da ala bilmir.

“Avtomobilimi yanacaq doldurmağa pulum olmadığı üçün sürmürəm, hesabımda 1 sent var”, deyən Raymond hətta çörək almaqda çətinlik çəkdiyini bildirir: “Ötən gün pitta axtarırdım. Bu çörək mənə 6,5 avroya başa gəldi. Bütçəm üçün bu, çox böyük bir yüküdür. Bunu yalnız vaxtaşırı ödəyə bilərəm. Ən sevdiyim friski hazırlamaq üçün yumurta, pomidor və kartof aldım. Mənim pulum yox idi”. Onu da qeyd edək ki, Avropa Birliyi yoxsulluğun azaldılması hədəfinə çatmayıb.

AB iqtisadiyyatı sağalmaz xəstəliyə düşər olub - faizlər və rəqəmlərlə

“Euronews” onu da bildirir ki, Avropa iqtisadiyyatının cari ilin ilk rübündə daha kəskin bir enişə getməsi üçün şərtlər var. Avropa Birliyinin statistik idarəsinin məlumatına görə, Avropa bölgəsində illik ÜDM 6.8%, AB ölkələrində isə 6.4% azalıb. Mütəxəssislərin fikrincə, Avropa iqtisadiyyatının bərpası təxminən iki il çəkə bilər. Ötən ilin dördüncü rübündə ən nəzərə çarpan azalma Avstriyada (-4,3%) və İtaliyada (-2%) qeydə alınıb. Ekspertlər 2021-ci ilin birinci rübündə ÜDM-in dinamikasının ilk növbədə COVID-19 əleyhinə məhdudiyətlərin şiddətindən və vaksinasıya işlərinin uğurundan asılı olacağını vurğulayırlar.

Lakin bu tədbirlərin də sadəcə ehtimal olunduğu bildirilir və baş verənlər AB-nin iqtisadi cəhətdən sağalmaz xəstəliyə düşər olduğunu açıq-aydın göstərir.

Rövşən RƏSULOVA

BMT-nin yoxsulluq üzrə məruzəçisi böhranın ikinci dalğasının yaxınlaşması barədə xəbərdarlıq edib və AB-ni sosial xərcləri azaltmamağa çağırıb

Ağır dövr keçirən ölkələrin əksəriyyətinin əsasən Avropa Birliyində (AB) təmsil olunmaları isə həm də belə bir nəticəyə gəlməyə zəmin yaradır ki, hətta birlik, ittifaq şəklində bir-birlərini iqtisadi və s. cəhətlərdən dəstəkləyənlər pandemiyanın yaratdığı situasiyadan sıyrılanmayıblar. SİA xəbər verir ki, bu barədə reportajlar hazırlayan “Euronews”-in məlumatına görə, COVID-19 pandemiyası və sosial-iqtisadi tənəzzül çoxsaylı avropalıları yoxsulluq və tənhalığa məhkum etməkdədir. Buna qarşı hazırlanan proqram və layihələr isə gözlənilən nəticələri verməməklə yanaşı, həm də kütləvi narazılıqlarla müşahidə edilir.

Bu arada o da bəlli olub ki, problemlər başa çatmamış BMT-nin yoxsulluq üzrə məruzəçisi böhranın ikinci dalğasının yaxınlaşması barədə xəbərdarlıq edib və AB-ni sosial xərcləri azaltmamağa çağırıb. Belə ki, pandemiya AB-də yoxsulluq və tənhalıq boşluqlarını daha da dərinləşdirir.

Belçikalı Raymond Jacquet:

“Avtomobilimə yanacaq doldurmağa pulum olmadığı üçün sürmürəm, hesabımda 1 sent var”

Reportajda belçikalı Raymond Jacquetin

Seyran Ohanyandan Paşinyana:

“Bu, sadəcə səhv yox, əxlaqsızlıqdır”

“Hər ay özünü müqafat üçün təqdim etmək səhv yox, əxlaqsızlıqdır”. SİA xəbər verir ki, bunu Ermənistanın keçmiş müdafiə naziri Seyran Ohanyan Gümrü ziyalılarının nümayəndələri ilə görüşü zamanı bəyan edib.

O, qeyd edib ki, 2018-ci ildə hakimiyyətə gələn qüvvələr vətəndaşlara yalançı ümid, ilham verdi. Lakin sonrakı hadisələr bütün hərəkətlərinin kreslolarında oturmağa yönəldiyini göstərdi. “İdarəetmə sistemində çalışanlar bilirlər ki, uğur qazanmaq üçün gecə-gündüz çox çalışmaq lazımdır. Həm də “köhnə” ilə “yeni”ni müqayisə edərək, bu hakimiyyət ağılsız qərarlar verdilər və köhnə dəyərləri tapdalamaqda çox “müvəffəq oldular”, deyərək keçmiş nazir tənqidi fikirlərini gizlətməyib.

Mükafatlardan danışan keçmiş nazir onları ordenlərlə müqayisə edib: “Hər ay özünü müqafata təqdim etmək sadəcə səhv yox, əxlaqsızlıqdır. Mükafatları müəllimlər, həkimlər, hərbi qulluqçular, çətin şəraitdə işləyən insanlar almaları olduğunu düşünürəm. Kiçik bir müvəffəqiyyət əldə etməyən hökumət sistemində heç kimin mükafat almağa haqqı yoxdur”.

İnam Hacıyev

İki maskanın üst-üstə taxılması Covid-19-a qarşı daha çox qoruma təmin edə bilirmi? Mütəxəssislərin fikrincə, iki maska hər vəziyyətdə daha çox qoruma təmin etmir, lakin bəzi istisnalar var. SİA-nın araşdırmasına görə, ABŞ Xəstəliklərə Nəzarət və Qarşısının Alma Mərkəzi iki və ya daha çox qatdan hazırlanmış bez maskasından istifadə etməyi tövsiyə edir.

dəsinin yoluxucu mutasiya viruslarına qarşı daha çox qoruma təmin etdiyini bildirib. Həkim Qandi və Virgin Tech İnstitutundan həkim Linsey Marın maskaların qoruma səviyyələri ilə bağlı apardıqları birgə araşdırmanın nəticələrinə görə, maksimum qorunma tələb edən riskli mühitlərdə filtr

materialı olan cüt qatlı maskalar tövsiyə olunur. Həkim Qandi sıx şəkildə toxunmuş və ən azı iki təbəqədən ibarət gündəlik parça maskalarının virusa qarşı təsirli bir qoruma təmin edə biləcəyini söyləyir.

Harvard Universiteti: Cərrahi maska üzərinə taxılmış parça maska 91 faiz təsirli olur

Harvard Universitetində aparılan təcrübəyə görə, cərrahi maska ətrafdakı insanları aerosol hissəciklərdən 60-70 faiz qoruyarkən, havadakı aerosol hissəciklərinin yüzde 50 fazını istifadəçiyə ötürür. Universitet araşdırması nəticəsində məlum olub ki, cərrahi maska üzərindən parça maskası taxmaq altıdakı maskanın üzə daha daha yaxşı oturmasını təmin edir və hissəciklərin ətrafa yayılmasını 91 faiz azaldır.

Aysel Məmmədova

Əsl erməni riyakarlığı

İlanın ağına da, qarasına da, lap elə bozuna da lənət...

“Erməni xalqı heç vaxt qonşuları ilə normal münasibətlərin əleyhinə olmayıb. İki qonşu - Türkiyə və Azərbaycanın daima Ermənistan dövləti üçün dağıdıcı bir gündəm yaratmağa çalışdıqları isə başqa bir məsələdir”. Bilirsiniz, bu fikirləri kim deyir, Ermənistanın birinci ombudsmanı Larisa Alaverdyan. İnanın, sizi bilmirəm, amma mənəm bu qadının “səmimiyyəti” nə zərrə qədər də şübhəm yox idi. Qadındakı “səmimiyyət” məni elə kövrəltmişdi ki... amma qadının sonrakı sözləri məni fikrimdən daşdırdı. SİA erməni mətbuatında yer alan erməni sərəsmələsinə etinasız ötürüşə bilmir...

qamın yetişəcəyi anı gözləyirlər. Amma, Larisa Alaverdyan xatırladaq ki, dünya da daha əvvəlki dünya deyil. Məsələ bundadır ki, artıq dünya ölkələrinin əksəriyyəti erməni həyasızlığı barədə məlumatlıdır. Məhz bu mənada Şimali Qafqazda yaşayan xalqlar, məsələn elə kazaklar artıq bu məsələdən duyulmuş düşüblər.

“...Azərbaycanın Zəngəzur üçün iştahı heç kimə sirr

Maraqlıdır, görənlər, erməni qadın dediklərinin fərqi dedimmi? Yeni doğrudanmı o dediklərinə inanır? Əslində, qadının dediklərini erməni həyasızlığı adlandırmaq düzgün olmaz. Çünki “həyasızlıq” sözü ermənilərin dünyada törətdiyi əməllərlə müqayisədə dar bir cərcivəyə sığa bilən bir məfhumdur. “Ermənilər gürcülərə mənsub məbəd və monastırlardan gürcüləri qovur və onları məhv edir, daşlarda gürcü yazılarını silirlər, qədim tikililərdən daşları çıxarıb, gürcü yazılarını erməni yazıları ilə əvəz edirlər”.

Bu fikirlər gürcü yazıçı və tənqidçisi İlya Çavçavadzeyə məxsusdur. Görəsən, erməni “haxçı” buna nə deyir? Əslində, ermənilərin insanlığa belə sığmayan əməlləri ilə bağlı başqa misallar da çəkmək olar. Amma mənə, bu elə yetərincədir.

Maraqlıdır ki, cırdan ölkə olan Ermənistan bütün qonşu ölkələrin torpaqlarına iddialıdır. Mən şübhə etmirəm ki, bir gün ermənilər onlara nəvaziş göstərərək qeyyumluq edən Rusiya, Fran-

sa, lap elə ABŞ-a qarşı da “özlərinin müqəddəratını təyin etmək” şüarları altında ərazi iddiaları ilə çıxış edəçəklər. Yeri gəlmişkən qeyd etmək yerinə düşər ki, son illər ermənilər artıq bu istiqamətdə ilk olaraq Şimali Qafqazda fəallaşmağa başlayıblar.

Larisa Alaverdyan sual vermək istəyirəm: kim zəmanət verir ki, həmin ermənilər nə vaxtsa “miatsum” deyərək küçələrə çıxıb bu ərazilərin “əbədi erməni torpağı” olduğunu iddia etməyəcəklər. Əlbəttə, bu elə də şübhə doğurmur. Bunun üçün onlar tülki kimi, hələ ki, pusquda durublar. Onlara sərf edən əlverişli tarixi mə-

deyil. Yeri gəlmişkən, Azərbaycanın Türkiyə daxil olmaqla bütün qonşularına ərazi iddiaları var”. Sizə qəribə gələ bilər, amma inanın ki, bu sözləri də insan hüquqları üzrə müvəkkil olan bir qadın(?) deyir. Amma unutmayaq ki, bu, erməni qadınıdır. Məhz bu mənada. Məncə, daha davam etməyə dəyməz. Çünki məsələ bundadır ki, “onların hiyləgərliyi olduqca mürəkkəb, riyakarlıqları olduqca dözülməz, əclafıqları isə təəssüf doğurur”. Xatırladım ki, son cümlə mənə aid deyil, fransız səyyahı de-Şölye deyib.

Ağasəf Babayev

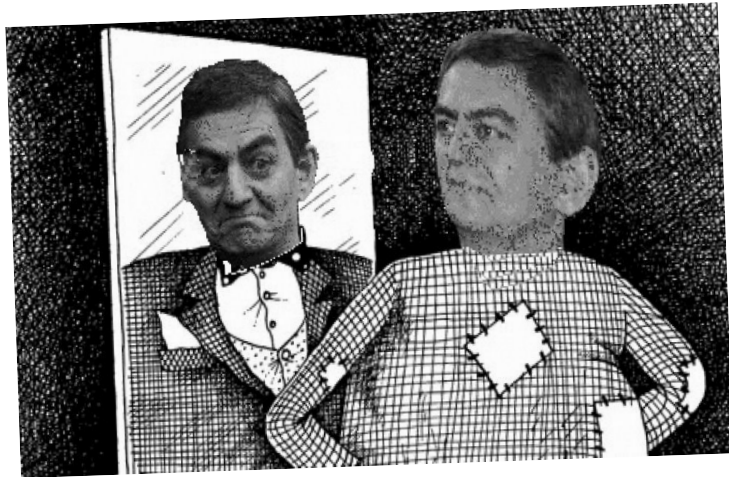
Əli Kərimlinin həqiqətdən uzaq böhtan, çirkab bataqlığı

“Qozbeli qəbir düzəldər” atalar məsəli deyincən, ona-buna böhtan yağdırmaqdan, yalan danışmaqdan yorulmayan, hər işdə qarənliq məqamlar axtaran radikalların boyuna biçilib. Ötən əsrin sonunda tank üstündə iqtidara gəldiklərini etiraf edən, “platformalarında” nəzərdə tutduqları vəzifələrini unudaraq şəxsi maraqlarını dövlət mənafeyindən üstün tutan AXC-Müsavat hakimiyyətinin sözdə demokratları əsl demokratiyanın tələblərini yaddan çıxaraq “mənəmlilik” mərzinə mübtəla oldular.

Boşaltdıqları dövlət büdcəsinə dəfələrlə əl gəzdirərək ölkəni müflis edən iqtidarsızlar öz problemlərinin həllini ön plana çəkdiilər. Onların fəaliyyətindən narazı olan əhalinin etirazlarına baxmayaraq 10 il hakimiyyətdə qalacaqlarını bəyan edən AXC hakimiyyətinin “bərkgədəni” təmsilçisi Əli Kərimli kimi başqaları da insanların üzləşdiyi çətinliklərə, dağılımaqda olan Azərbaycanı gözleyən təhlükələrə mehəl qoymayaraq sərma-yə toplamaq yarışına girişdilər. Ölkəni çətinlikdən qurtarmaq, həyatı təhlükələr aradan qaldırmaq iqtidarında, səriştəsində, təcürbəsində olmadıqlarını əməlləri ilə subut etdilər. Tarixə qara səhifə kimi yazılan “xidmətləri” ölkədə vətəndaş müharibəsi üçün yaratdıqları şərait oldu. Hərəsi bir dövlətin agenti olduğu üçün o vaxtkı Dövlət Təhlükəsizliyi Komitəsinin arxivinin açılmasına imkan vermədilər. Açıq sözlü, azad fikirli ziyalılar həqiqəti söylədikləri üçün aldıkları cəzalarını da xili işlər nazirinin dövlət nişanlı avtomobilinin baqajına salınmaqla çəkdiilər. Dözulmüz vəziyyəti tənqid edən jurnaliste kağız yedizdirildi. Azərbaycan Televiziyasının canlı verilişinə müdaxilə edən daxili işlər naziri təpiyi ilə masanı üzə üstə çevirərək qonaqları təhqir etdi. Şuşa işğal olunsa başına güllə çaxacağını bildiren müdafiə naziri yolda rastlaşdığı təcürbəsiz gəncləri zorla maşınlara dolduraraq bir başa cəbhə bölgəsinə göndərdi. Cəmiyyətin qəzəblə qarşılıdığı belə aqressiv davranışları ilə insanların nifrətini qazanan AXC- Müsavat cütliyünün antidemokratik hərəketlərinə dözməyən xalq onları tarixin səhifəsindən əbədilik sildi. İqtidarsızların iqtidarına son qoyuldu.

Bu qədər çirkaba bulaşdıqlarını özləri də hiss etdikləri halda demokratiya yolu ilə dünyaya inteqrasiya edən, iqtisadi uğurları, diplomatik gedişləri, hərbi üstünlükləri ilə tanınan Azərbaycan haqqında mənfi rəy formalaşdıran, xəyanət yo-

AXCP-nin və antimilli şuranın mənəviyyatsız təmsilçiləri bu bataqlığın buqələmunlarıdır

lunu tutan radikallar görünür keçmişlərini unudublar. İllərdən bəri itirdiyi kreslosunun həsrətini çəkən AXCP sədri Əli Kərimli və onun formalaşdırdığı “beşinci kolon”a, xəyanət kardeşəyə xatırladaq ki, dağılmaq həddinə çatdırdıqları, viran qoyduqları Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqları Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin başçılığı ilə azad edildi. “1992-ci ilin mayında o vaxtkı Azərbaycan rəhbərliyinin və hakimiyyət uğrunda mübarizə aparan AXC-Müsavat cütliyünün xəyanəti nəticəsində Şuşa işğal altına düşdü. O vaxt ermənilər öz dirnaqarası əməliyyatına bir ad vermişdilər - dağlarda toy. Halbuki heç əməliyyat da keçirilməmişdi. Şuşa şəhəri boşaldılmışdı. O vaxtkı müdafiə naziri demişdi ki, Şuşa əldən getsə, başıma güllə çaxacağam, qorxaqcasına Şuşadan qaçmışdı. Ondan sonra isə ermənilər guya bu əməliyyat haqqında əfsanələr uydurmuşdular - dağlarda toy. İndi biz onlara elə toy tutmuşuq ki, onlar bu dərsi əbədi yadda saxlayacaqlar. Qəhrəman Azərbaycan övladları mükəmməl hərbi əməliyyat keçirərək cəsəret, rəşadət, qəhrəmanlıq, güc, milli ruh nümayiş etdirərək Şuşanı işğalçılardan azad etmişlər və uzun fasilədən sonra noyabrın 8-də Şuşada Azərbaycan bayrağı qaldırılmışdır” söyləyən Prezident İlham Əliyevin sözləri qələbəmizə qara yaxınları qəflət yuxusundan ayıltmalıdır.

30 ilə yaxın müddətdə ölkə iqtisadiyyatını yalnız inkişaf yolu ilə irəliyə aparan, respublikamızı dünyada islahatlar ölkəsi kimi tanıdan, qlobal enerji, nəqliyyat layihələri ilə qitələri birləşdirən, sivilizasiyalararası dialoq mərkəzinə çevirən, təməlini qoyduğu əməkdaşlıq formatları ilə bölgədə sülhün təminatına xidmət edən, təşəbbüsləri dəstəklənən Prezident İlham Əliyevin liderlik qətiyyəti 44 gün davam edən İkinci Qarabağ savaşında düşməni kapitulyasiya aktını imzalamağa

məcbur etməsidir. Ali Baş Komandanımızın dünyada baş verən müharibələr tarixində az-az təsadüf olunan belə qısamüddətli savaşda düşməne qalib gəlmək səriştəsi, məharəti nümunə göstərildi. “Şuşa əməliyyatı aparıcı beynəlxalq hərbi məktəblərin dərslərinə salınacaqdır. Artıq mənə məlumat var ki, inkişaf etmiş bir çox ölkələrin mütəxəssisləri 44 günlük Vətən müharibəsinin hər bir gününü təhlil edirlər” söyləyən Ali Baş Komandan İlham Əliyevin başçılıq etdiyi ordumuzun döyüş yolunu öyrənən, özləri üçün nümunə, təcürbə məktəbi adlandırılan xarici hərbi ekspertlərin əsgər və zabitlərimizin rəşadəti haqqındakı yüksək rəylər 17 ildə ordu quruculuğu istiqamətində çəkilən zəhmətə beynəlxalq səviyyədə verilən qiymətdir. Bu dəyəri görməmək, duymamaq karlıq və korluqdur. Təcürbəli zabitlərimizin, torpaq uğrunda qurban getməyə hazır olan əsgərlərimizin, orduya könüllü yazılan vətənpərvər gənclərimizin rəşadəti sayəsində düşməne vurulan ağır zərbəni belə gözəndən salmağa çalışan “islahatçı” sədr Əli Kərimlinin, şər-böhtan yuvası antimilli şura təmsilçilərinin xarici ölkələrdə formalaşdırdıqları xəyanətkarların tarixi qələbəməzə qara yaxması, ordumuz haqqında əsası olmayan iftiralər söyləməsi Vətəne xəyanət, şəhidlərimizin ruhuna hörmətsizlik, torpağa, doğma yurda dönüklükdür. Hələ də ölkəmiz əleyhinə təxribatlarını davam etdirən, başqasını artığı ilə yaşayan, mənəviyyatını qrantlara satan Əli Kərimli və ətrafındakılar üçün yalan, iftira gəlir mənəbidir. Belələri bilməlidirlər ki, həqiqət yaxşının axtarıldığı yerdə və onu dəyərləndirənlerin nəzərində qiymətlidir. Çirkaba batmış əlikərimlilərin məkanı çamurluq, bataqlıq olduğu üçün orada düzlük və doğruluqdan danışmaq gü-nəşə ləkə vurmaq kimidir.

Xuraman İsmayılqızı

AXCP-“Milli Şura” - satqınlar yuvası

Yaxud milli mənliyi, ruhu qısırlaşmış Vətən satqınları

Sirr deyil ki, bu gün ölkəmizin günü-gündən artan inkişafını görməyən, şəxsi maraqlarına görə milli dəyərimizi gözəndən salan sapı özümüzəndən olan satılıb-satılan baltalar, özü də sapı çürük baltalar “siyasi mühacir” adı altında çörəyini yeyib, suyunu içdikləri və-tənlərinə qarşı antitəbliğət kampaniyası aparmaqla erməni lobbisi tərəfindən lazımi maliyyələ alırlar. Erməni lobbisinin maliyyə-ləşdirdiyi milli mənliyi, ruhu qısırlaşmış Vətən satqınları satqınlar yuvası - AXCP-“Milli Şura”da olan Əli Kərimli, Cəmil həsənli, Gültəkin Hacıbəyli, Sevinc osmanqızı, Emin Milli, Orduxan Teymurxan, Tural Sadiqlı, Məhəmməd Mirzəli, Rafael Piriyev, Həbib Müntəzir, Vidadi İsgəndərli, Arif Məmmədov və digər bu kimi parazitlər həyasızcasına çirkin əməllərindən əl çəkmirlər.

Deyir xəyanətkarın ağı-qarası olmur. Həm də o da deyilir ki, haqq nazilər, ammma üzülmez. Gec-tez haqqı tapdalayanlar, ermənilərə qahmar çıxanlar ediyi cinayət əməllərinə görə tezliklə xalq, qanun qarşısında cəzasını alacaq və o zaman siçan deşiyi axtaracaqsınız. Bir də bu gün sosial şəbəkə virusları anlamırlar ki, “sirkə nə qədər tünd olsa öz qabını çatladaçaq”. Çünki Avropa ölkələrinə sığınan və son vaxtlarədək trivial videobloqerliklə, bir də məzmunuz və proqramsız “müxalifətçi”liklə məşğul olan Əli Kərimli, Cəmil həsənli, Gültəkin Hacıbəyli, Sevinc osmanqızı, Leyla Yunus, Emin Milli, Orduxan Teymurxan, Tural Sadiqlı, Məhəmməd Mirzəli, Rafael Piriyev, Həbib Müntəzir, Vidadi İsgəndərli, Arif Məmmədov və digər bu kimi əxlaqsız sapı çürük olan vətən satqınları elə özləri deyib, özləri də eşidəcəklər.

Vətəni, milləti satan Əli Kərimlinin ləçərləri...

Belə əxlaqsız və mənəviyyatını bütünlüklə qrantlara satan belə nakəslərdən başqa nəyi gözləmək olar?! Avropaya “siyasi mühacir” statusunda getmək istəyən tör-töküntüləri xalqa səhv salan S.Osmanqızı, Ə.Kərimli kimi nəslə, necabətini erməniləşdirən nacinslərdən nə gözləmək olar?. Əslində, ortada təəccüblənəcək heç nə yoxdur. Hakimiyyətin uğurlarını “müxalifətin qələbəsi” kimi zorla xalqa sırımaq yalnız bu siyasi satqınlardan çıxar. Vətəni, milləti satan Əli Kərimlinin Sevinc Osmanqızı, Gültəkin Hacıbəyli, Xədice İsmayıl və ... kimi formalaşmış ləçərləri çoxdur.

Qurban Məmmədov: “Əxlaq əsl kişiyyə aiddir, daha Əli Kərimli kimi əxlaqsız yox! Bu, gədənin biridir”

Çox qəribədir. Bu bu çamda olanlar ancaq bir-birilərinin sirin elə ağırlar ki... Elə “siyasi mühacir” həyatı yaşayan Qurban Məmmədovun dediyi kimi: “əxlaq əsl kişiyyə aiddir, dahə Əli Kərimli kimi əxlaqsız yox! Bu, gədənin biridir. Özünü başqa əxlaq sahibi kimi aparır. Bütün dünyaya sübut etmişəm ki, 28 ildir Əli Kərimli, Cəmil Həsənli, Arif Hacılı, Gültəkin Hacıbəyli, Sevinc Osmanqızı, Xədice İsmayıl bu xalqa təlqin edir ki, günahkar xalqdır. Ayıq olun, bunu bilin. Zaman gələcək Əli Kərimli, arxivlər açılacaq. Sən kimsən, Elçibəyə nələrlə eləmişən, nə təbliğət aparmısən, Kələkidən Bakıya necə gəlmişən, Bunların hamısını ortaya qoyacaşıq. Eyni ilə S.Osmanqızı, onun dədəsinin goru çatlayır indi. Bu övlad atasına hər gün lənət oxutdurur. 40 minlik kanal bağlatdıranda oxudu ki, guya adını demədiyi bir tələbə buna yazıb ki, dekan buna AzeriFreedomu layk edin, Osmanqızının kanalını isə dislayk edin. Budur, yalan, tərbiyyətsizlik? Hanı sübut? Əli Kərimliyə nə qədər yalanacaqsan?”.

Bax, budur satqınların formalaşmış siması. ABS-a sığınmış Sevinc Osmanqızı kimi əxlaqsızlar YouTube kanalında bu gün çıxış edərək bildirir ki, “iqtidar şəhidləri qiymətsiz edir” danışan belərini necə də əxlaqsız adlandırmayasan?”.

“Vətən”, “millət” deyən əxlaqsızlar bəlkə bir geriyyə baxsınlar...

Amma təəssüf ki, geriyyə çevrilməkdən qorxurlar. Çünki geridə 1992-93-cü illərdə xalqa etdikləri zülm, yaratdıqları vətəndaş müharibəsi, xalqın əmlakını talan etmə faktları və digər günahları onların gözünə görünə bilər. 1992-1993-cü illərdə Azərbaycan prezidenti olmuş Əbülfəz Elçibəyin dediyi fikri xatırlatmaq istərdim: “Rüşvət alanda milyonlarla dollar alırsınız. Alırsan, heç olmasa yüz minlərlə al, beş manat al, insafı al. Deyirlər, 200 min dollar verməlisən, yoxsa səni gömrükdən buraxmayacam, çünki sən 400 min dollar qazanacaqsan. Gəl qazancı yarı bölək...”. Və bu gün sosial şəbəkələrdə dövlətin ünvanına özlərinə layiq olduqlarını deyən Vətəninə, torpağını satan-satılan AXCP sədri Əli Kərimli, “Milli Şura” deyilən satqınlar yuvasına sədrlik edən, saçına, “başına” hörmət etməyən Cəmil Həsənli həyasızcasına AXC-Müsavatla bağlı dövlət başçısının dediyi real faktları özlərinə sərf edən formada “təhlil” edərək bu günkü uğurlara kölgə salmağa çalışmaları “həyasızlığın lap 100 faizidir”. Məşhur fransız ədibi Viktor Hüqo dediyi kimi: “Vətəninə rüşvay etmək - ona xəyanət etmək deməkdir”.

Və bu satqın və şərəfsizlər bilməlidir ki, bu gün Azərbaycan dövləti elə bir inkişaf səviyyəsinə çatıb ki, qanundan yan keçmək, gizlənmək, digər vətəndaşlarla müqayisədə daha böyük üstünlüklər əldə etmək mümkün deyil, kimliyindən, tutduğu vəzifədən asılı olmayaraq hər kəs törətdiyi əməllərin cəzasının qanun çərçivəsində almalıdı və alacaq da!

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Su problemi: əsl səbəbləri və çıxış yolları

Su itkiləri minimuma endirilməli, su ehtiyatlarından səmərəli istifadə olunmalı, yeraltı və yerüstü su mənbələrinin toplama anbarları yaradılmalıdır

Tarif Şurasının qərarı ilə suyun qiymətinin 2 dəfə bahalaşdırılması cəmiyyətdə narazılıq yaratdı. Azər-su ASC əhalinin sudan səmərəli istifadə etmədiyini, suyun israf olduğunu və su təchizatı üçün xərclərin artdığını əsas gətirərək qiymətin bahalaşmasının vacib olduğunu bəyan etdi. Doğrudur, ölkəmizdə su israfçılığı var. Lakin həm də 30-40 faiz su itkisi də var ki, burada da günah əhalidə deyil. Bundan başqa, burada bəzi başqa məqamlar var ki, onların araşdırılmasına ehtiyac var.

Suyu kim israf edir- əhali, yoxsa biznes obyektləri?

Azərsu rəsmiləri hər dəfə günahı əhalinin üstünə atmağa çalışsa da, problem təkcə su israfı ilə bağlı deyildir. Daha doğrusu, əhalinin israfı ilə bağlı deyildir. İcməli suyu, əsasən, müəssisələr və yaşillıq təsərrüfatları daha çox istifadə edir. Əhali lazım olan qədər istifadə edir, çünki heç kim artıq su pulu ödəməyi xoşlamır.

Daha çox həcmdə su biznes obyektlərinə, zavod, fabriklər və işə müəssisələrinə yönəldilir və beləliklə, böyük su israfına yol verilir. Doğrudur, Azərbaycanda son dövrlərdə su sektoruna çox böyük xərclər çəkilib, yeni su anbarları, su kəmərləri, kanallar yaradılıb. Bundan başqa, su təchizatının idarə edilməsi üçün böyük xərclər tələb olunur. Hazırda yığılan su pulları ilə bu xərcləri ödəmək çətindir. Lakin Azərsu-nun zərərli işləməsinin yeganə səbəbi bu deyil. Problem, əsasən, icməli su mənbələrinin effektiv idarə olunmaması, çox böyük (30-40 faiz) su itkisinə yol verilməsi, ekoloji böhranın yaranmasına imkan verilməsi və alternativ mənbələrdən istifadə olunmaması ilə bağlıdır.

Su ehtiyatlarının azlığı problemi kəskinləşdirə bilər

Ədalət naminə qeyd etməliyə ki, su çatışmazlığında global quraqlığın və ekoloji problemlərin də müəyyən payı vardır. Ötən ilin yayında Kürdə suyun kəskin azalmasının səbəblərindən biri də, Kürə axan kiçik çayların yaratdığı ekoloji böhran sayəsində quruması və çay suyunun çay yatağına yaxın təsərrüfatlar və müəssisələr tərəfindən amansızcasına istifadəsi ilə bağlıdır. Bu kimi məsələlər aidiyyəti orqanların öz işlərini yaxşı görməməsindən irəli gəlir.

Araşdırmalara görə, bizim yerüstü su ehtiyatımız orta illik 32,3

mlrd. kubmetrdir. Quraqlıq illərdə isə bu göstərici 23 mlrd. kubmetrə qədər azalır. Ölkədə adambaşına orta illik 3700 kubmetr su düşür. Yeraltı icməli su mənbələrində isə 23,764 mln. kubmetr/gün su ehtiyatı var. Azərbaycan ərazisinin hər kv.km-nə və əhalinin hər nəfərinə düşən yerüstü su ehtiyatları göstəricisinə görə Cənubi Qafqaz dövlətləri və Rusiyadan geridə qalır. Cənubi Qafqazın ümumi su ehtiyatının (310 mlrd.kubmetr) 62%-i

Problemin həlli düzgün idarəetmədən keçir

Müəvələrinin birində dövlət başçısı bu sahədəki problemlərə də toxundu və qeyd etdi ki, su sektoruna kifayət qədər vəsait ayrılıb, lakin bəzi orqanların və məsul şəxslərin məsuliyyətsizliyi nəticəsində effektiv tədbirlər görülməyib.

Su sektoruna ayrılan vəsaitlər digər sahələrin əksəriyyətindən çoxdur. Son dövrdə bu sahəyə milyardlarla pul ayrılıb. Bu pullar hara, nəyə, necə xərclənib, niyə vaxtında qarşısı alınmayıb su böhranının?

Niyə kəndlərdə artezian qazdırmaq istəyən təsərrüfat sahiblərinə bürokratik maneələr yaradılıb və quyu qazılması üçün böyük qiymət qoyulub? Nə üçün dəniz kənarında su şirinləşdirici zavodlar tikilməyib? Niyə yaşayış məntəqələrinin və təsərrüfatların su təminatı üçün alternativ mənbələr və xətlər yaradılmayıb?

Su qıtlığı aqrar sektora- iqtisadiyyata da böyük zərər vurur, məhsuldarlığı azalır, bir çox ərzaq məhsullarını idxal etməyə məcbur oluruq. Yay mövsümü bəzi rayonlarda əkinlər susuzluqdan yanıb gedir.

Gürcüstanın, 28%-i Ermənistanın, yalnız 10%-i Azərbaycanın payına düşür.

Respublikamızda ümumi su ehtiyatı 31, Gürcüstanda 63, Ermənistanda 8 kubkilometrdir. Yerli su ehtiyatları ölkəmizdə 10.3, Gürcüstanda 53.6, Ermənistanda 6.5 kubkilometr təşkil edir ki, bunun bir il ərzində hər bir nəfərə düşən hissəsi Azərbaycanda 1.03, Gürcüstanda 13.7, Ermənistanda isə 2.2 min kubmetrdir. Ölkəmizin hər kv. km-ə 119 min kubmetr yerli su ehtiyatı düşür. Gürcüstanda bu rəqəm 769 min, Ermənistanda isə 218 min kubmetrdir.

Ölkəmizin su ehtiyatının da 70 faizi ölkə xaricindəki mənbələrdən formalaşır. Su çatışmazlığı həmçinin mövcud su ehtiyatlarından rəşional istifadə edilməməsi ilə də izah edilir. Bakının su təsərrüfatı, infrastrukturunu 1,5 mln. insan üçün nəzərdə tutulsa da, hazırda paytaxt sakinlərinin sayı azı 2 dəfə artıb.

Su problemini həll etmək üçün

təsirlər nəticəsində təbiətin məhv edilməsi ilə bağlıdır. Bu, yeni söhbət deyil, 30 ildən çoxdur ki, dünyanın ekoloq alimləri həyəcan təbili çalırlar ki, tezliklə su böhranı olacaq. Bir çox ölkələr, çox uzağa getməyə, elə yaxın qonşularımız bu istiqamətdə çox illər qabaqdan başlayaraq lazımı işlərə start veriblər.

Bəs Azərbaycanda nə etmək olar, vəziyyətdən çıxış yolu nədedir? Fikrimizcə, aşağıda qeyd olunan effektiv tədbirlər görülsə, problemin kəskinləşməsinin qarşısını almaq olar.

1. Xüsusi şirkətlərə, müəssisələrə, iri təsərrüfatlara, bahalı villalara çox vaxt sayğıcsız verilən limitsiz su biabırçılığının qarşısı alınmalıdır. Belə obyektlər aqtagəlməz miqdarda su israf edir və bunun üçün çox az pul ödəyirlər.

2. Xəzər sahilində su şirinləşdirici zavodlar tikilməli, onların dəniz suyunu duzsuzlaşdıraraq emal

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikası Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "İctimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

nələr edilməlidir?

Beynəlxalq təşkilatların hesablarına əsasən, 2025-ci ildən sonra global şirin su çatışmazlığı problemi dünyanın bir sıra ölkələri üçün siyasi və sosial-iqtisadi təzyiç vasitəsinə çevriləcəkdir. Dəqiq hesablamalara görə dünyada 1 milyard insan su qıtlığından əziyyət çəkir. Bəli, problem globaldır. Baş verənlər, əsasən, antropogen

etdikləri su yaşillıqların suvarılmasında, dəhşətli su israf edən broylər fakriblərində, digər müəssisələrdə texniki istifadəyə yönəldilməlidir ki, Bakıya gələn təbii şirin su kanalları yüklənməsin.

3. Ölkəmizin yeraltı su hövzələrindən səmərəli istifadə üçün bütün mümkün zonalarda xeyli sayda artezian qurğuları yaradılmalıdır. Bu yolla həm əhali, həm də təsərrüfatlar daimi su əldə edə bilər və bu da aqrar sektorun inkişafına səbəb olar.

4. Ölkədə ekoloji terrorun qarşısı alınmalı, quruyan kiçik çayların, göllərin, bulaqların quruma səbəbləri araşdırılmalı və qarşısı alınmalıdır.

Prezidentin sərəncamı vəziyyəti dəyişdirəcək

Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə təsdiq edilən "Su ehtiyatlarından səmərəli istifadənin təmin edilməsinə dair 2020-2022-ci illər üçün Tədbirlər Planı"nda müxtəlif işlərin görülməsi nəzərdə tutulub. Planda alternativ mənbələrdən, o cümlədən, qrunt, təmizlənmiş tullantı, kollektor-drenaj sularından, balıqçılıq təsərrüfatlarında istifadə olunan suların və Xəzər dənizinin suyunun istifadəsi, subartezian və artezian quyularının qazılması, həmçinin 10 yeni su anbarının tikilməsi nəzərdə tutulur.

Əlbəttə, bu işlər həyata keçirilsə, ölkəmizdə su problemi olmayacaq. Əhali də sudan qənaətli istifadə etməlidir. Suvarmada yeni qənaətcil texniki qurğular tətbiq olunmalıdır. Bir çox ölkələrdə, hətta yağış suyunu yığıb istifadə edirlər. Bu problemin həlli üçün innovativ texnologiyalar tətbiq olunmalıdır. Mümkün olan bütün yerüstü və yeraltı su mənbələrindən istifadə edilməlidir. Əlbəttə, təbii balans pozulmuş şərtilə.

Ən əsası, su ehtiyatlarından səmərəli istifadə olunmalı, itkilərin qarşısı alınmalı, kiçik çayların, göllərin qurumasına səbəb olan amillər aradan qaldırılmalıdır. Dəniz sahilində su şirinləşdirici zavodlar tikilməlidir və bu sudan sənaye məqsədləri və yaşillıqların suvarılması üçün istifadə olunmalıdır. Mümkün olan bütün çayların üzərində kiçik su anbarları yaradılmalı, suvarma məqsədilə çoxlu kanallar çəkilməlidir. Bu halda həm aqrar sektorda inkişaf sürətlənər, həm də əhalinin su təchizatında problemlər aradan qalxar.

Elçin Bayramlı

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

5 fevral

“Yuventus” dan Ronaldoya yeni təklif

“Yuventus” hücumçusu Kriştiano Ronaldoya yeni müqavilə təklif etməyə hazırdır. Qol.az xəbər verir ki, bu barədə “Tuttosport” məlumat yayıb.

Bildirilib ki, Turin klubunun rəhbərliyi portuqaliyalı hücumçunun oyunundan məmnundur. Klub onun 2023-cü ilin yayına qədər hesablanacaq yeni bir müqaviləyə layiq olduğunu düşünür. 35 yaşlı futbolçunun öz də İtaliya klubunda oynamağa davam etmək istəyir.

Qeyd edək ki, Ronaldo 2018-ci ilin yayında “Real”dan 112 milyon avroya Turin təmsilçisinə keçib. O, bu mövsüm A Seriyasında 16 oyun keçirib, 15 qol vurub və 3 məhsuldar ötürmə verib. Forvardın “Yuventus” la hazırkı müqaviləsi 2022-ci ilin yayına qədərdir.

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

Neymar Premyer Liqada oynamaq ehtimalından danışdı

PSJ-nin futbolçusu Neymar karyerasını İngiltərə Premyer Liqasında davam etdirməsi ehtimalından danışdı. Qol.az “Daily Mail”ə istinadən xəbər verir ki, 28 yaşlı hücumçu belə bir versiyanın onu maraqlandırdığını deyib: “İngiltərə çempionatında çıxış etməklə maraqlanıram? Premyer Liqa matçlarına çox az baxıram. Amma orada fiziki təmasların çox olduğunu eşitmişəm. Lakin Fransa çempionatında da güc futbolu kifayətdir. Məni motivasiya edən məğlubiyyətlər deyil, bir vaxtlar qazandığım qələbələrdir. Çempionlar Liqasında qalib gəlməyin nə olduğunu bilirəm və buna PSJ ilə də nail olmaq istəyirəm”.

Qeyd edək ki, Neymar bu mövsüm PSJ-nin heyətində 10 oyuna çıxaraq, 6 qol vurub və 4 qolun ötürməsinə verib.

ABŞ-da ilk dəfə pul əskinası üzərində qaradərili portreti olacaq

ABŞ-da Harriet Tabmenin (köləlikdən qaçan və sosial islahatlar və azadlıq uğrunda mübarizə aparan bir qadın) təsvir olunduğu 20 dollarlıq əskinasın buraxılması təşəbbüsü çoxdan təklif olunmuşdu. 2020-ci ildə 19 nömrəli düzəlişin 100 illiyi münasibətilə dövrüyyəyə buraxılmalı idi.

Qeyd edək ki, həmin düzəlişə əsasən ölkədə qadınlara seçkilərdə səs vermək hüququ verilmişdi. Ancaq mövcud banknotda təsvir olunan prezident Endru Ceksona Trampın şəxsi simpatiyası olduğundan 20 dollarlıq əskinasın dəyişdirilməsi məsələsinə sonraya qoydu. Lakin Co Baydenin komandası yaxın gələcəkdə belə bir təşəbbüsü həyata keçirməyə çalışacağına söz verib. Xatırladaq ki, Amerika pullarında heç vaxt qaradərili portretləri olmayıb.

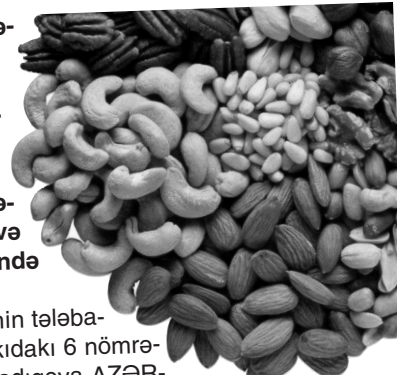
Gün ərzində 30-50 qram çərəz qəbul edilməsi orqanizm üçün faydalıdır

Orqanizmdə asan və rahat həzm edilən çərəzlər rasionda yer alan xeyirli qidalardandır. Faydalı maddələrlə zəngin olmaqla yanaşı, çərəzlər enerji və zülal mənbəyidir. Qoz, fındıq və digər çərəzlər tərkibində olan müxtəlif vitamin və mikroelementlərlə yaddaşı gücləndirir, eyni zamanda əqli fəaliyyətə müsbət təsir göstərir. lakin onların allergik və qıcıqlandırıcı təsirləri nəzərə alınaraq gün ərzində 30-50 qram arasında qəbul olunmalıdır.

Qida dəyərləri yüksək olduğundan gündəlik vitamin tələbatını bir ovuc çərəzlə də əvəz etmək mümkündür. Bakıdakı 6 nömrəli poliklinikanın terapiya şöbəsinin müdiri Gülsarə Sadıqova AZƏRTAC-a deyib: “Qida bəşdikcə tərkibində olan bir sıra vitaminlər, o cümlədən S vitamini 50, A vitamini 70 faiz azalır. Həmin vitaminləri çərəzlər vasitəsilə daha çox miqdarda qəbul edilir”.

Həkim-terapevtin dediyinə görə, qoz, fındıq, püstə kimi çərəzlər qanda xolesterolun səviyyəsini tənzimləyir, böyrəyin fəaliyyətinə müsbət təsir göstərir: “Dəriyə faydasına görə bəzi kosmetoloji məhsulların hazırlanmasında da onlardan alınan yağlardan istifadə olunur. Qozun tərkibində olan Omega-3 yağ turşuları diabeti, yüksək qan təzyiqini və depressiyanı aradan qaldırmağa kömək edir. Qoz istehlakı ürək xəstəlikləri riskini azaldır, beyinin işini gücləndirir. Ürək-damar sistemi üçün çox əhəmiyyətlidir”.

Araşdırmalara görə, bir çox qidalardan fərqli olaraq çərəzlərin tərkibində olan faydalı maddələr bir neçə il qala bilər. Qəbul edilən bir ovuc çərəz günə gümrah və sağlam başlamağa səbəb olur. Lakin mütəxəssislər çərəzlərdən istifadə edərkən diqqətli olmağı tövsiyə edirlər. Onun gündəlik qəbulu zamanı allergik təsirlərini də unutmamaq olmaz.

Evdən 100 min manatlıq qızıl-zinət əşyaları oğurlayan şəxs yaxalanıb

Nərimanov rayonunda oğurluqla məşğul olan şəxs cinayət məsuliyyətinə cəlb edilib. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, yanvarın 27-də rayon ərazisindəki evlərin birindən 70 min ABŞ dolları məbləğində pul və 100 min manat dəyərində qızıl-zinət əşyaları oğurlamaqda şübhəli bilinən Bakı şəhər sakinini E.Ağayev rayon polis idarəsinin 16-cı polis bölməsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində saxlanılıb. Faktla əlaqədar təhqiqat aparılır.

Keçmiş məhkumdan üç kiloqramdan çox narkotika götürülüb

Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsi əməkdaşlarının daxil olmuş məlumat əsasında keçirdikləri əməliyyat tədbiri nəticəsində narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinə şübhəli bilinən Bayıl qəsəbə sakini, əvvəllər məhkum olunmuş C.Talibzadə saxlanılıb. DİN-in mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, axtarış zamanı ondan 53 qrama yaxın heroin aşkarlanıb. Davam etdirilən tədbirlər nəticəsində onun evinə baxış keçirilib. Evdən 2 kiloqram 363 qram heroin, 1 kiloqram 35 qram metamfetamin, 1 kiloqram 105 qram mariyuana və 2 elektron tərəzi götürülüb.

Sürücülərin 44%-i yanacağa ay ərzində 200 manat xərcləyir

“Media Təhlil Mərkəzi” tərəfindən yanacaqdan istifadə ilə bağlı ictimaiyyətin fikrini öyrənmək məqsədi ilə 06-11 yanvar tarixləri arasında sorğu keçirilib. Sorğuda iştirak edən 725 respondentin 13,2%-ini qadınlar, 86,8%-ini isə kişilər təşkil edib. Bu barədə Mərkəzdən bildirilib. Respondentlərin 65%-i Aİ92 markalı benzindən, 18,5%-i Aİ95 markalı benzindən, 13,4%-i dizel yanacağından, Aİ98 markalı benzindən isə cəmi 2,4%-i istifadə etdiyini bildirib. Maye qaz istifadəçilərinin faiz nisbəti isə 0,4% olub.

Sorğulanların 43,9%-i ay ərzində yanacağa 100-200 manat, 25%-i isə 100 manata qədər pul xərclədiklərini bildirdilər. Aylıq büdcəsindən yanacağa 200-300 manat ayıranların faiz nisbəti 21,1%, 300 manatdan çox pul xərcləyənlərin faiz nisbəti isə 10% olub.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yayılır, səhifələnilir.
“Azərbaycan” neşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SİA və AZADINFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600